

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . 26.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . 24.—
 za en mesec 2.—
 V pravi preloži mesečno . . 170
Sobota. Izdaja.
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna petstvarca (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 v
 za trikrat " 10 v
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila: zabavne osmrtnice itd.:
 enostolpna petstvarca po 18 vin.
Poslano:
 enostolpna petstvarca po 30 vin.
 Izdaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5 uri pop.
 Redna letna priloga Vuzni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III.
 Rokopisi se ne vračajo, netipirana pisma so se
 sprejemajo — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24 797, ogrske 26 511,
 bosn. hero št. 7563 — Upraviškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 12 strani

Kdo je kriv?

Graški listi, glasila nekaterih kranjskih Nemcev, prav pridno pišejo o velikosrbski agitaciji med Slovenci in pomembno kažejo nase kot na najtrdnjše stebre avstrijske državne ideje na jugu, katere mora vlada podpreti z vso svojo moralno močjo še bolj kot jih je podpirala doslej.

Recimo, — a ne potrdimo! da je vse res, kar pišejo glasila k nam naseljenih Nemcev na Kranjskem; recimo, da je res, da so Slovenci že, ali pa da bodo v doglednem času sami veleizdajniki, ki ne poznajo nujnejših želja, kakor vkloniti se pred nemškim navalom v srbsko zavetje in Avstriji obrniti hrbet: ali se ne bomo smeli vprašati pri tem, kdo je ta preobrat v mišljenju slovenskega ljudstva zakrivil? Ali ne bo treba iskati moralnih povzročiteljev tega za Avstrijo nič posebno prijetnega položaja?

Kdo je kriv, da je po Slovenskem zarobil glas: Proč od Gradca? Kdo je kriv, da v Zagrebu hočejo proč od Dunaja?

Povemo enkrat na ves glas: Kriva je temu naša vlada; tista vlada, ki na slovensko ozemlje rine nemške uradnike, nemške sodnike, slovenske šole zatira, češ, da jih ni treba in v trgovini, v obrtu, na železnicah, sploh kjer le more, podpira nemški življenj.

Za take tepce pa nas Slovencev danes ne more nihče več imeti, da ne bi vedeli, kaj nam po naravnem in pisanem, od samih istih Nemcev kot njihovim največjem delu proclavljenem ustavnem pravu gre; tudi za take tepce nas ni treba imeti, da bi hoteli brez obrambe potoniti v nemških valovih.

Vladna gospoda dobro ve, da je slovenski kmet skromen, z malim zadovoljen poljedelec, dober vojak in zvest Avstrijec, ki ne zahteva navažno več od vlade, kakor v slučaju nezgod in ujm pohleven odpis malega dela davkov ali pa kak vagon koruze za lačne občane. Ali vlada bi morala tudi vedeti, da materijelni interesi prebivalstva niso ečini, katere treba zadovoljiti in vpoštevati. Vlada mora vedeti, da tudi psihični momenti jako globoko posegajo v narodovo življenje in mišljenje in na to se pa naša vlada ne ozira čisto nič.

Naša notranja vlada stoji na stališču nemških »Volksratov«, da je vse južno ozemlje nemška posest. Vlada še vedno

živi v oni predpotopni dobi, ko so nemški graščaki nad nami vihteli svoje biče in je nemški fevdalizem naše prebivalstvo moril. Da je bilo enkrat leto 1848., da je naša ustava demokratična, da dandanes odločuje ljudska volja in ne graščinski valpet, tega vlada in njeni Nemci ne vedo. Nemški uradnik se smatra vrednim naslednikom valptov, da zavede tudi med nas pravo kakega nemškega »Spiegla«.

Zakaj se nočejo v svoje »špegle« raje »špeglati« doma, odkoder so prišli?

Različni Pittreichi in Elsnerji e tutti quanti ne bi mogli uganjati svoje nerazumne politike, če bi vladi bilo jasno, kam da mora pripeljati ta politika vse ljudsko mišljenje. Pri nas je dovolj domačih študirenih ljudi, ki ne dobe nikjer prostora ali pa le z veliko težavo, dočim je za Nemce povsod odprta pot. Ali je mogoče, da ne bi trpela pri takem postopanju vera v pravico in nepristranost vlade tudi pri najstrijih slojih prebivalstva, če vidijo, da se domačini povsod odpravljajo in tujcem zapostavljajo? Ali se mora tudi pri nas šele pojaviti »kufersko« gibanje, da bo tega konec?

Vlada naj le tako dela naprej in vse pritožbe naših poslancev prezira. Kedar bo mera dovolj polna, bo že dobila svoje zasluzene zahvalne adrese; eno od ministrstva zunanjih zadev, drugo pa mogoče od drugod. Te adrese naj potem podari kazinotiskim politikom in perpetuum memoriam.

Državni zbor odgoden.

C. kr. brzojavni urad poročja: Ministrski predsednik grof Stürgkh je predsednika obeh zbornic pisмено obvestil, da z Najvišjim pooblastilom dne 31. jan. odgodi državni zbor.

Včerajšnja pogajanja s češkimi strankami so ostala brezuspešna, ker Stürgkh ni mogel ali ni hotel povedati roka, kdaj razpiše nove volitve za češki deželni zbor. Ob tričetrt na 4. uro popoldne je Stanek Stürgkhu naznanil, da Čehi z njegovo izjavo niso zadovoljni. Sejo predsednik Sylvester nekaj minut po tričetrt na 4. uro otvori in naznani, da zaključuje sejo, ker je poslovnik nasproti obstrukciji čeških agrarcev preslab. Češki radikalcji in agrarci kriče. Ob 4. uri popoldne je bila seja končana. Dr. Sylvester je izjavil, da se zbornica približno 10. marca zopet sestane in da bo do 3. aprila zborovala. Zvečer je zboroval ministrski svet, ki je sklenil, da se zbornica odgodi in da se začasen proračun s § 14. uveljavi.

Na češko-nemška sprava pogajanja je odgodenje, kakor poročja »Hlas Narod«, jako slabo učinkovalo in je več čeških politikov izjavilo, da naj se tudi sprava pogajanja odgodi.

Pravi vzrok obstrukcije.

Začetkom današnje seje so se češki agrarci drug za drugim oglašali za besedo k opravljenju. Pozornost je vzbudilo, ko je vstal tudi poslanec Udržal ter se izrecno izjavil za obstrukcijsko taktiko. Vedelo se je namreč, da Udržal in njegova precej močna skupina v agrarnem klubu s kraja ni odobraval obstrukcije, sedaj pa se je slo zato, da agrarna stranka ne doživi s svojo taktiko poloma in zato so se tudi mirni elementi pridružili obstrukciji. Kmalu nato se je prelomila seja in se začela zadnja pogajanja s češkimi agrarci.

Dočim so s kraja češki agrarci očito izjavljali, da zahtevajo parlamentariziranje kabineta, v katerem so tudi njihovi zastopniki zastopani, so zadnje dni sremenili svojo motivacijo, ki je njih volilec bolj razumljiva, namreč brez češkega deželnege zbora nobenega državnega zbora. Zahtevali so, da se takoj razpiše volitve za češki deželni zbor, ker so po njihovem prepričanju samo deželni poslanci poklicani voditi pogajanja. Grof Stürgkh jim seveda tega ni mogel obljubiti, kajti v istem trenutku mu odpovedo vsi češki nemški poslanci. S tem pa bi skopnela Stürgkhuva skupina.

Kaj pomeni obstrukcija čeških agrarcev? Oni so najmočnejša češka stranka, ki je sedaj na vrhuncu svojega razvoja. Dočim ima mladočeška stranka, ki ni niti za polovico tako močno zastopana kakor agrarna, dva ministra, nimajo agrarci niti eneg zakonika na ministrski klopi. To stanje je bilo za agrarce nevedržljivo. Zato so poskušali vse, da dosežejo spremembo. Grof Stürgkh tega ni pravočasno uvidel in tako je moralo priti do katastrofe, obstrukcije, ki se neha s § 14. To je prvi slučaj, da mora vlada poseči k § 14., odkar obstoji poslanska zbornica z splošno in enako volilno pravico.

Kakor se nam iz informiranih krogov poročja, bo poslanska zbornica odgodenjena samo za en mesec. Dne 3. marca se bo zopet sestala. Zbornico čakajo takrat velika dela: Zvišanje rekrutnega kontingenta, bosenske železnice, lokalne železnice, veliki finančni načrt, socialno zavarovanje itd. Ali bo takrat slo? Češki agrarci so sedaj motivirali svojo obstrukcijo z razlogi, ki bodo še bržkone ob novem sestanku zbor-

nice imeli svojo veljavo. Ako torej Stürgkh ne ugodi željam čeških agrarcev in jim ne da zastopstva v svojem kabinetu, je malo upanja, da pridemo do rednega zborovanja. Potem je tudi vprašanje, ali stojimo pred kabineino, ali parlamentarno krizo.

Trgovinska pogodba s Srbije.

Vkljub znani napetosti političnih odnosov med Avstrijo in Srbijo se je že o priliki Pašičevega poseta na Dunaju v vseh listih pisalo, da se kmalu začne med obema vladama voditi trgovinska pogajanja, ki naj ne olajšajo samo prometa med obema deželama, ampak naj izboljšajo tudi politično razmerje med njima. Za dogovore je bilo pripravljeno že vse, določeni so bili referenti, nabran je bil ogromen statističen materijal, oglašale so se že prizadete agrarne in industrijske korporacije, pa do danes se v tej tako važni stvari še ni storil ne jeden korak naprej.

Avstrija čaka na Srbe, Srbi pa na Avstrijo. Dočim pa vse miruje, se trdijo privatna društva vseh držav v Srbiji zasigurat si kar največ vpliva v trgovini in v denarnem prometu. Ne mine skoro dan, da se ne bi ustanovila kaka nova banka ali da se ne bi oddala kaka važna koncesija tujemu kapitalu, samo avstrijskemu ne.

Nemci imajo več sreče. Ustanovili so že prej podjetij, dobili prav dobičkonosna javna dela in svoje trgovsko stališče v Srbiji močno utrdili, kar je gotovo prav zanimiv pojav. Srbi, ki hočejo na jugu okrepiti slovanski življenj, jačajo na drugi strani nemški kapital.

Da med Avstrijo in Srbijo ne pride do zblizanja, temu pa ni vzrok samo nemška konkurenca, kakor tudi je občutna za mnoge avstrijske tvrdke. Vzrokov je več, in vzeti je treba vse skup, da se položaj da prav ocenjevati.

Eno nasprotje je bolj načelnega značaja: Dočim Avstrija hoče najprej trgovinsko pogodbo, in na tej podlagi skuša doseči oblaženje političnih odnosov, želi Srbija najprej korenite izpremembe naše politike, in potem se-le hoče skleniti trgovinsko pogodbo. Srbi so verni privrženci političnega načela Caillaux-ovega, da se sme samo s političnimi prijatelji delati kupčije, in v očigled svojemu sedanjemu gospodarskemu položaju ne čutijo potrebe po novi trgovinski pogodbi, ker jim je dovolj sedanja trgovinska pogodba.

To je ena ovira. Druga težava je z avstrijskimi podjetniki. Znani Herman Bahr

Salan.

Poljsko spisal Andrej Niemojewski.

Ko se je imel Jan ženiti z mojo sestro in jo potem tako nesrečno storiti, se mi je enkrat sanjalo, da sem proti večeru sedel s sestro pred hišo na naši ljubljani klopi.

Bil je poleten večer, tih, krasen. Okolu so dišale lipe. Niti list se ni pregibal na drevesu. Bilo nama je prijetno, čudno prijetno. Tako prijetno more biti le v sanjah. Ta prijetnost je plavalica k nama z nebes, solnca, lip in cvetov. In ta prijetnost je napolnila čisto najini srca.

Tedaj pa me je spreletelo neko neprijetno čuvstvo, kot bi zavel name hlad od ledene stene. Stresel sem se, ozrl se in zagledal tam dalje satana. Imel je obliko Jana, bil tudi v obleki Jana, prav tako skrbni; le obraz je bil drug, bolj bled in bolj mrtev.

Prav takrat ga je morala zapaziti tudi sestra, ker ji je obraz pokrila blodost; kriknila je in prestrašena stekla v hišo. Stekel sem za njo, ker sem slutil, da se zgodi kaka nesreča.

Toda on se je obrnil za nama, njegov obraz je zagorel v neki vsteklosti, in komaj je stopil na prag naše hiše, ko se je ta z groznim treskom zavalila, spremenila se v strašno podrtijo polno jam in prepadov.

Za trenutek sem zgubil zavest, ne razumevaje še, kaj se je zgodilo, kar sem zaslišal grozen krik svoje sestre.

LISTEK.

Predavanja „Leonove družbe.“

To zimsko sezono prireja naša »Leonova družba« znanstvene večere, katerih je bilo dozdaj pet.

Prvi je predaval 11. dec. 1913 dr. Fr. Trdan o bogomilstvu na Slovenskem. Predavanje je bilo nadaljevanje lanskega referata o bogomilstvu sploh; tu pa je dokazal na podlagi zanimivih pisem in listin, da je bilo bogomilstvo krivoverstvo tudi v naših krajih razširjeno.

Dr. Fr. Stiele je govoril dne 18. decembra 1913 o varstvu spomenikov. Ker se je o tem vprašanju pri nas že večkrat govorilo, ga je vzel sedaj principiarno v pretrve, na podlagi najboljših filozofskih razprav o tej stvari, Riegllove. Teoretični del je razjasnil v drugem delu referata z domačimi primeri.

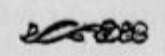
Dne 15. jan. 1914. se je pa vršila pod vodstvom muzejskega ravnatelja dr. Jos. Mantuanija diskusija o varstvu domačije. Prof. dr. Mantuani je povdarjal, kako bogata in raznovrstna v svoji vsebini je naša mala domačija v primeri z drugimi. Nazadnje je povdaril nekatere točke, na katere se bo moralo domovinsko varstvo pri nas posebno ozirati. V debati se je razpravljalo posebno o razmerju varstva domačije do varstva spomenikov in o tem,

kaj se je pri nas do sedaj v ti smeri že izvršilo po iniciativi deželnege odbora.

22. jan. je predaval na sestanku »Leonove družbe« g. dr. Adlešič o poroti in izvajal sledeče misli: Zahteve po ustanovitvi porotnih sodišč so nastale pri nas istčasno z zahtevo po ustavi. Ustanovljena je bila z zakonom z dne 14. marca 1849 drž. zak. št. 104 in sicer samo za tiskovne delikte. Leta 1850 je bil njen delokrog razširjen za politične in težje delikte. Ko je pa prevladalo absolutistično stremljenje, je bila tudi porota odstranjena leta 1852. Na novo ustanovljena je bila z zakonom z dne 23. maja 1873 in sicer za tiskovne delikte in težja hudodelstva, našteta v čl. VI. uvodnega zakona k kaz. pravnemu redu. Sestava porotne klopi je precej obsežna. Prvotno listo porotnikov sestavi župan z dvema odbornikoma. Okrajni glavar jo pregleda, če ni kakih nejasnosti ali nepostavnosti in izroči predsedniku sodnega dvora. Ta sestavi posebno komisijo, ki izbere iz predložene liste porotnike za por. zasedanja v prihodnjem letu. Porotniki za posamezno zasedanje pa se določijo potom zrebanja. Porotna sodišča so dostikrat nezanesljiva, posebno kar se tiče ocene indirektnih dokazov in postopanja samega, vendar kaže ta institucija mnogo vrlin, ki jo odkljujejo tudi nad laiška sodišča (Schöffengerichte). Pozdravljati je poroto zlasti iz stališča nove struje, ki graja današnje sodstvo vsled pomanjkljivega poznanja življenjskih in prometnih odnosov. Velik je tudi pomen porote za javno in kulturno

življenje zlasti vsled tega, ker sodi tiskovne delikte. Hibe današnje porote se dajo popraviti z vzgojo ljudstva. Ljudstvo naj v večji meri zasleduje judikaturu naših sodišč po vzorcu zapadnih narodov; s tem se bo vzgajal njegov pravni čut in bo postalo bolj zrelo za poroto.

29. jan. je predaval predsednik »Leonove družbe« dr. Jos. Gruden o slovenskih županih v srednjem veku. Ločiti je župana pri starih Slovenih in vaskega predstojnika, kakor se je pozneje razvil pod nemškim gospodstvom. Oblast staroslovenskega župana je bila zelo velika in je sodil po slovenskem pravu. Veliko tega se je še skozi ves srednji vek ohranilo, tako sodni zbori (pojede ali pojезде) županov z 12 zapriseženimi možmi, višji sodni zbor sedmih županov kot najvišja prizivna instanca v slovenski Benečiji, ter večje ali pravde za najvažnejše reči, predvsem za davke. »Stara pravda« pomeni pravice, ki so jih slovenski kmetje na svojih pravadah avtonomno in neodvisno od graščaka do ločevali. Kmetški punt je bil upor proti »štibri«, ki jo je gospoda naložila proti pravdam kot edino kompetentnemu faktorju za določevanje pravic in bremen slovenskega ljudstva. V slovenski Benečiji se je sodna oblast županov do 18. stoletja ohranila in bila, kakor tudi drugod, najvažnejši faktor za ohranitev narodnega značaja našega ljudstva.

je v svoji knjigi o Dalmaciji napisal besede: Avstrijec dela kupčije samo za najmanj 8%, a to pupilarno varno. Rizika ne pozna. Da je to načelo za avstrijske firme pri tako močni konkurenci, kakor je danes v Srbiji, naravnost usodepolno, to je lahko razumljivo. Kar se tiče državnih del, je res, da se mora država ozirati na one mark dražje ponudnike, ki so njeni politični prijatelji in denarno najbolj močni, ker Srbi potrebujejo velikih posojil in zato morajo hočeš — nočeš vgrizniti v kisló jabolko nizkih kurzov, visoke obrestne mere in pa prepuščanja javnih del; v privatnih podjetjih pa ne gre tako lahko za mnogo višje vsote kupovati blaga, kakor ga ponuja cenejša konkurenca in v privatnih podjetjih bi avstrijskim tvrdkam bilo mogoče doseči kakih vspehov, če bi se bolj zanašale na delavnost in agilnost svojih ljudi kakor pa na diplomatsko pomoč. 8% pupilarno-varnih pa ne dajejo nikjer.

Tretja točka: agrarci. Srbi ne privoliijo v nobene ugodnosti industrije, dokler ne dobe koncesij za izvoz ali prevoz svoje živine. Srbi pravijo: Vi potrebujete naše meso, ker drugače ga ne bi uvažali tudi preko kontingenta; mi pa moramo gledati, da utrdimo svojo industrijo. Svoje žito izvažamo itak v Belgijo in Francijo, torej prav za prav Avstrije prav nič več ne potrebujemo. (Trgovinski Glasnik.)

Očividno je, da pri takem razpoloženju ni upanja, da bi se razmere kmalu izboljšale.

»Mali Žurnal« je pisal pred kratkim, da je zemljepisna lega Srbije skrajno neugodna. Srbi nimajo morja in to Srbijo še danes teži. Res, da imajo dovoljen prost izvoz na Adrijo, kadar bo potekla dunajska železnica in tudi v Solun jim je pot odprt — za danes. Pomisliti je pa treba prvič, da je železnica do Adrije zelo draga stvar in visi v negotovi prihodnosti, drugič pa ne obstoje nikake garancije, da bo grško-srbski sporazum večn. Kakor hitro bodo Srki začeli helenizirati solunsko slovanstvo, takrat je prav lahko mogoče, da pride do nesporazuma med obema državama, in Solun, danes v grških rokah, bo jako močno orožje grške vlade, ker Srbija zopet ne bo imela prostega pota na svetovni trg.

Te ga se Srbi zavedajo, čeprav neradi, in gotovo jim bo o priliki trgovski dogovor z Avstrijo bolj prikladen kakor z Grško, če se doseže sporazum za prehod preko Bosne na jadransko morje. Danes seveda pa se hočejo Srbi tudi nekoliko maščevati za one neprilike, katere so morali okušati sami po krizi leta 1908. Ko se je takrat Srbom nakrat zaprl avstrijski trg, so bili prisiljeni iskati si pod težkimi pogoji novih potov za svojo trgovino. Sedaj je položaj ravno narobe: danes mora avstrijska industrija iskati novih odjemalcev, če ji bo ostal srbski trg zaprt in jih bo pod železnim pritiskom potrebe ravno tako tudi našla, kakor jih je svojedobno našla Srbija.

Da bi pa Avstrija izpremenila svojo politiko napram Srbiji, dokler Srbija misli na imperialistično politiko na škodo monarhije, ni misliti. Seveda je treba pri tem tudi to priznati, da je naša diplomacija temu imperializmu tudi sama večkrat prilivala. In ker srbski rod ne bo nikoli več jenjal misliti na svoje združenje, kolikor

Po razvalinah, nad prepadi je bežala s stegnjenima rokama, kot bi iskala obupno pomoči in rešitve, z zmešanimi očmi in bledim obrazom, ki se je na njem slikal paničen strah, v krilu, ki se je zatikalo ob ostre skale in se trgalo. Za njo pa se je silno gibkosti podil on, plezal po plazovih in tekkel med skalami, izteguje k nji roke s prsti, podobnimi krempljem, sopihač od zmučenja ali pa vstoklosti. Postajalo je vedno bolj mračno med temnimi podrtijami naše hiše. Vendar pa jih je bilo videti: njena postava je bežala čez podrtije kot bele megle, a njegova se je črnila za njo v nekakim sinje-krvavim blesku.

Hotel sem vpiti, a sem začutil, da mi neka moč jemlje glas. Hotel sem leteti tja, a me je ista moč priklenila na mestu. Mogel sem le gledati in drhteti. On je postajal vedno strašnejši; sopihal je, rezal, oči so mu gorele, nosnice so mu bile napete, obraz krčevito zgrbljen. Parkrat jo je že skoromel; toda ona se je izvila iz njegovih rok, dokler ni nazadnje zapazila mene in kot bi čutila, da je za njo edina rešitev, se obrnila proti meni, priletela k meni, vrgla se mi okoli vratu, sklonila se čez rame in na pol omedlela začela ihteti, brez moči, nesposobna za daljni beg.

Toda on je bil že tu. Par korakov pred menoj je hitro obstal. Pogledal sem v ta obraz, te oči. In kot bi ga kaka nevidna sila pahnila s celo močjo, je zletel nekaj korakov nazaj, zopet obstal, bojeval se sam s seboj, skušal skočiti naprej, a ni mogel.

Tedaj pa je pogledal s svojimi gorečimi očmi na okoli po strašnih razvalinah naše hiše, pogledal name in na omedlelo moje sestro, izbuhal v grozen, satanski smeh: »ha, ha, ha, ha!« in izgini pod zemljo.

cccccc

ga je na vsem jugu, bo politično nasprotstvo med Avstrijo in Srbijo trajalo dalje, dokler ne odloči sila.

Idrijske novice.

i Občni zbor kat. del. družbe se je vršil preteklo nedeljo ob obilni udeležbi. Zanimiva so bila poročila družbe in njenih odsekov. Družba ima 386 članov, med letom jih je 27 pristopilo, 17 odstopilo ozir. umrlo. Odbor pa je imel 13 sej. Veselic je bilo mnogo, tudi dva dobro obiskana koncerta in predavanja s skioptikonom. Dohodkov je bilo 2942 K 98 vin., stroškov pa 2541 K 22 v. torej je gotovine 401 K 76 vin. — Godbeni odsek ima 15 instrumentov poleg harmonija, not in drugih priprav, njegova vrednost znaša 1776 K 72 vinar. Ima tudi lastnega pevovodjo za petje in posebnega učitelja za godbo na lok in pihala. — Telovadni odsek »Orla« ima 29 članov telovadcev, 108 podpornih članov; imel je pa 48 rednih in 2 izredni seji ter 22 predavanj. »Mladost« je prihajalo 54 iztisov. Agitacijski odsek ima 12 član., imel je 6 sestankov. Dramatični odsek sestoji iz 21 moških in 40 ženskih oseb; seji je imel 12. Nabavil si je več iger, nekaj kulis in priredil v dveh letih 8 iger. V jesenski in zimski dobi ima veliko dela, ker sodeluje pri raznih veselicah, v poletni dobi bolj počiva, ker takrat vlečejo bolj izleti. Kratki poletni večeri tudi niso primerni za igre: drugače se mora z veseljem povdarjati, da je pri prireditvah dvorana, galerija in veranda vedno polna veselega občinstva. — Ženski odsek »Bogomila« je šele ustanovljen; do sedaj je 20 deklet, ki sodelujejo pri raznih prireditvah, pri tem odseku pričakujemo še precej naraščanja. Volil se je po večini stari odbor, vstopilo je le nekaj mladih članov. Občni zbor je imenoval predsednika gg. dekana Arkota in kateheta Oswalda za častna člana kat. del. druž., ki se jima ima v 20-letnem obdobju največ zahvaliti. Občni zbor je tudi čestital predsedniku na častnem odlikovanju, ki je postal častni komornik (monsignor). Mgnr. Arko se zahvali čestitki in povdarja, da pomeni to odlikovanje priznanje cerkvene oblasti, da je naše delovanje v pravem tiru; obljubi, da bo tudi za naprej posvetil vse svoje moči družbi, člane pa prosi, naj še nadalje ostanejo zvesti in delavni.

II. AVSTRIJSKI SHOD KATOLIŠKIH ŽENA.

bo zboroval 15., 16., 17., 18. in 19. aprila. Spored je velezanimiv. Zboroval bo na Dunaju, Koncerthaus III. Lothringerstrasse 20. Pojasnila se podeljujejo in udeležba naj se naznani na naslov: Gospa Hanny Brentano, Dunaj Stroheckgasse 12.

AVSTRO-OGRSKA.

Pododseka gališkega deželnege zboraz volilno preosnovno sta dokončala svoje delo. Gališki deželni zbor se bo že 5. februarja z volilno preosnovno pečal. — »Pesti Hirlap« poroča, da je ogrski pravosodni minister ukazal, da naj se vsi procesi proti rumunskim časopisom ustavijo. Sodišča bodo vpoštevala pravoslavne praznike. V dveh letih se morajo uradniki, ki poslujejo v krajih, kjer prebivajo Rumunci, naučiti rumunsko. Tisza sam se uči rumunsko. Rumunske škofije namerevajo ustanoviti v Velikem Varadinu, Temešvaru in v Kolosu. — Hrvatski sabor je dne 30. t. m. sprejel v tretjem branju indennitetno predlogo, sprejel postavo, ki dovoljuje učiteljicam, da se smejo moštiti in sprejel postavo o podaljšanju proračunskega leta. — Bosensko-hercegovski sabor je končal glavno razpravo o proračunu in sklenil, da se prestopi v podrobno razpravo.

OGRSKA PREKANJENOST.

V reški ladjedelnici »Danubius« so odpustili te dni 500 delavcev. Govori se da jih bo tem sledilo še 900. To je pač hud udarec za delavstvo in njih družine. Odpustitev tega velikanskega števila delavcev opravičuje delniška družba Ganz & Komp. s tem, da je sedaj po spustitvi »Szent Istvana« v morje zmanjkalo dela. Ta izgovor slabo drži. Resnica na celi stvari bo najbrže ta, da mislijo Ogrsi s tem od uprave vojne mornarice kolikor mogoče največ izsiliti pri oddaji gradenj novih superdrednoutov. Ogrji zahtevajo od uprave vojne mornarice, če smo prav poučeni, da jim ta odda gradbo dveh drednoutov; temu se pa vojna mornarica protivi, ker so Ogrji pri gradnji »Szent Istvana« pokazali, da njihovo podjetje v nobenem oziru ni zanesljivo. Gradnjo drednoutov se misli, kakor se sedaj čuje, tako oddati, da se bosta gradila v Trstu dva, v Reki eden in v puljskem arzenalu v lastni režiji eden. Da bodo Ogrji napeli vse moči, da dobijo gradnjo dveh takih velikanov ni treba

se posebej omenjati. Saj je bilo prvotno tudi sklenjeno, da bi se »Szent Istvan« gradil v Pulju. Tudi takrat so znali Mažari to preprečiti in bodo isto igro brez dvoma tudi sedaj začeli. Začetek njihovega manevra pa je najbrže sedanje odpušcanje delavcev v tolikem številu.

KATOLIČANI V ANGLIJI.

Letošnji »Catholic Directory« poroča, da je razdeljena Anglija v 3, Škotska pa v dve cerkveni provinci s petimi nadškofi, 17 škofi in 5 pomožnimi škofi. Katoliških cerkva je 2264, novih so zgradili 82. Katoliških duhovnikov je 4449, med njimi 2871 svetnih in 1578 redovnikov. Med redovniki jih je veliko, ki so jih svobodomiselnici iz Francije izgnali, predvsem benediktinci in jezuiti. Katoličanov živi v Angliji 13,386,565.

AGITACIJA ZA POLJSKO.

Poljsko društvo »Narodna Obrana«, v katerem sede zastopniki skoro vseh poljskih društev, zlasti v Ameriki, je nabralo in izdalo za propagando za neodvisno Poljsko blizu en milijon kron, čegar večji del so nabrali v Ameriki. Zanimivo je, da so poljski krogi v Rusiji nabrali komaj 1500 rubljev. Tudi Poljaki v Nemčiji se ne gibljejo posebno. Najživahnejša je bila agitacija v Galiciji, kjer so jo oblasti trpele kakor naperjeno proti Rusiji.

O KRALJU FERDINANDU

poročajo srbski listi, da ga jeseni ni pregovoril ne cesar, ne minister Berchtold, da se vrne v Bulgarijo, ampak znana dunajska vedeževalka gospa Knopp, ki stanuje neke blizu poslopja »Uranije« in ki v visokih aristokratskih krogih uživa baže velik ugled. Prerokovanje se je glasilo za kralja ugodno: Videli boste teči mnogo krvi, a Vaša se ž njo ne bo mešala; mnogo solza se bo prelilo, a ne Vaših... Kdo ve, če ni vedeževalko poprej nekoliko poučil grof Berchtold.

ALBANIJA.

Poročila, ki prihajajo večinoma iz Avlone, so večidel zelo netočna. Razumljivo je, da pravih namer, katere imata mogoče Avstrija in Italija oziroma Grška v Albaniji, vlade tudi najboljšim časnikačem ne dajejo na razpolago. Privatna poročila pa ne zaslužijo prav nobene verodostojnosti. Kar se poroča o Kemalu in Esadu, to vse preveva bujna orijentalška fantazija. — Kakšne namene ima Esad, tega ne ve nihče; vse njegove izjave, da je za Wieda ali da je za mohamedance itd., ne veljajo nič. Esad je prekanjen orijentalc, ki od vsakega jemlje denar, a vsakega tudi vodi za nos, če se mu da. Tudi na Dunaju ne uživa slepe vere. Poročila, katere prinaša francoski »Temps«, je treba torej ravno tako polagati na tehtnico, kakor preoptimistično naziranje nekaterih dunajskih listov.

NOVO NASILSTVO PRUSKE SALDATESKE V ALZACIJI.

T Alzaciji je izvedla pruska soldateska novo nasilstvo, ki mora še bolj razburiti duhove, ki se še po savernskem škandalu niso pomirili. V Sablonu pri Mecu je slavil Viljemov rojstni dan 20. pionirski bataljon. Godbo sta poslušala tudi dva Lorenčana, ki sta francosko govorila, kar stopi k njima nek poročnik in zahteva, da naj govorita nemško ali pa naj zapustita lokal. Lorenčana sta odšla v drug lokal, a poročnik jima je sledil in zahteval, da morata tudi ta lokal zapustiti, češ da izzivata, ker francosko govorita. Ker ga Lorenčana nista ubogala, je poročnik šel po nekega majorja, ki je ukazal Lorenčana aretirati. Ker se nista odkrila, ju je major nahručil: »Doli s čepicami, ker stojita pred pruskim majorjem!« Predno sta se mogla odkriti je enemu major s krepko zaušnico izbil z glave čepico, ko so podčastniki že moza držali. Lorenčana so nato častniki in vojniki spremili na županstvo, kjer ju je pa policija kmalu izpustila, ker se je prepričala, da nista izzivala.

Dnevne novice.

— Za torek dne 3. februarja ob 10. uri dopoldne napovedana seja izvršilnega odbora S. L. S. se vrši v sredo dne 4. febr. ob 10. uri dopoldne. Dnevni red in lokal isti.

+ Pavšlarjev advokat »Slov. Narod« potvarjalec. V zadevi Pavšlar proti deželi kranj. radi prodaje vodnih projektov je bila strankama dostavljena pismena razsodba, s katero se je Pavšlarjeva tožba zavrnila. Pavšlarjev advokat »Slov. Narod« vkljub tej razsodbi trdi, da je dežela kranjska sklenila s Pavšlarjem kupno pogodbo glede vodnih projektov. To je zlobnost, kateri ni najti para. V tem »Narodovem« početju se zrcali vsa zloba in hudobnost ter propalnost kranjskega liberalizma. Da more »Slov. Narod« trdit neresnico, potvarja ce'o besedilo razsodbe. Tako daleč je padel »Slov. Narod«. — »Slov. Narod« namreč trdi, da sodišče v razsodbi ustanavlja, »da je bil Pavšlar v dobri veri in prepričanju, da je

z deželo sklenil kupno pogodbo.« Kake take ugotovitve ni v razsodbi in si jo je Pavšlarjev advokat »Slov. Narod« kratkoma izmislil. Ravno nasprotno je resnica. V razlogih navedene razsodbe se izrecno povdarja, da Pavšlar sploh nikdar ni mogel biti prepričan, da je sklenil v tožbi zatrjevano pogodbo z deželo kranjsko. Sovražstvo »Slov. Naroda« in želja škodovati ljudstvu gre tako daleč, da se poslužuje »Slov. Narod« laži in potvaria besedilo razsodbe. Koliko neki je plačal Pavšlar svojemu advokatu »Slov. Narodu«?

Zakaj »Narod« Pavšlarja brani. »Slov. Narod« je podtaknil besedilo razsodbe, s katero je Pavšlar tožbo z deželo izgubil besede, da je bil Pavšlar v dobri veri, da je z deželo sklenil kupno pogodbo. Pavšlar je namreč v procesu »Glavne« prisegel, da je z deželo sklenil kupno pogodbo. Sedaj je obravnava med n'im in kranjsko deželo čisto jasno pokazala, da je bil Pavšlar sam čisto na jasnem, da nima nobene kupne pogodbe z deželo. Na eni strani prisega, na drugi strani pa jasna pisma, v katerih Pavšlar sam priznava, da ni pogodbe. Da bi pa »Narod« Pavšlarja rešil tega mučnega po'ožaja in ga iztrgal iz rok držav. pravdnštva, pa je podtaknil sodnikom besede, da je bil Pavšlar v »dobri veri«. O, saj se poznamo!

+ Krajni šolski svet v Tržiču naznanja: Za novo zgradbo je bilo poslanih 13 načrtov. V presojo teh načrtov je bila izvoljena posebna komisija, sestojeca iz predsednika primarja in deželnege poslanca dr. Gregorija, tajnika deželnege stavbnega nadsvetnika Klinar, c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Maier, arhitekta p. Anzel Werner in predsednika krajnege šolskege sveta, župnika Potokar. Komisija je priznala drugo nagrado v znesku 650 K g. arhitektu Brunnler (tvrdka Viljem Treo). Vsi vposlani načrti so na vpgled cel teden do 7. februarja v tržni občinski pisarni v Tržiču. Gg. konkurentje se vlnudno naprošajo, naj prijavijo, pod katerim naslovom in kam naj se jim dovošljejo načrti po 7. svečanu.

+ »Slovenische Hetzversuche gegen den Kärntnerlandesfrieden« imenuje »Grazer Tagblatt« nastop dunajske slovenske delegacije proti infamnemu žaljenju slovenskege naroda po nemški knjigi, ki je uvedena v utrakvistične šole na Koroškem. Z ljudmi, ki tako govore, je vsaka pametna beseda izključena. Zadnja beseda o nečuvnih krivicah, ki jih trpe Slovenci od strani nemškonacionalne brutalnosti, bo padla itak na Dunaju in ne v »Grazer Tagblattu«. Ako je znala dunajska vlada in nemškonacionalna zveza na Dunaju ustvariti Nemcem na Kranjskem preko slovenske večine, ne samo enakopravnost, ampak tudi velikanske privilegije, bo znala tudi jugoslovanska delegacija na Dunaju preko brutalnosti nemške nacionalne večine na Koroškem ustvariti slovenskim Koroščem vsaj eksistenčne pravice. V tem naj se »Tagblatt« nikar ne vara! Iz vseh krajev slovenskih dežel dobivamo poročila o velikanskem ogorčenju med slovenskim ljudstvom zaradi te infamne žalitve. Od vseh strani se slišijo glasovi: Obmejnim Slovcem vsi na pomoč, proč z narodno pasivnostjo! Brez garancij narodne enakopravnosti obmejnim Slovcem proti vsaki vladi! Narod, ki se sam sebe ne brani, gre v grob!

+ Kočevska gimnazija in koroški Slovenci. V Kočevju imajo naši Nemci gimnazijo s 100 učenci. Pravzaprav je nemških dijakov na tej gimnaziji samo 125. Odšteti je namreč treba 15 učencev v pripravljavnem razredu in 20 slovenskih gimnazijev. Na prvi gimnazijski razred pride tedaj približno 15 nemških dijakov. Za vsakih 15 dijakov plačuje torej država v Kočevju najmanj enega profesorja. Na Koroškem je pa na tisoče in tisoče slovenskih otrok brez slovenskega poduka in slovenskih učiteljev. Tam naravnost trapijo naše otroke že leta in leta in rešitve ni od nikoder. Kaj smo že obupali?

— »Svobodna šola« na Koroškem. Shodi, ki jih je priredilo po koroških mestih društvo »Svobodna šola«, so bili klaverni, ker se jih je udeležila le bolj socialna demokracija. Ker so bili govorniki socialdemokratski voditelji, se nemškonacionalni svobodomiselnici iz strankarskih razlogov niso udeležili teh shodov. Le »Slov. Narod« je navdušen za namen »Svobodne šole« in pravi, da so koroški Slovenci proti dr. Steinvenderjevemu predlogom. Dopisnik »Slov. Naroda« pač ne pozna miselnja koroških Slovcencev in mora biti sploh silno slabo informiran politik. Želi si najbrž v vsakem kotu kar po tri nove šole, da bi le vsak kot dobil nove nemškonacionalne agitatorje - učitelje, ki jih je med koroškimi Slovenci menda še vse premalo!

— Kmečka zveza za kranjski okraj je imela dne 26. t. m. svoj občni zbor, na katerem sta bila navzoča poslanca Demšar in Zabret. Izvolil se je stari odbor, le namesto odstopivšega tajnika g. Iv. Podlesnika je bil izvoljen g. kaplan Iv. Kogovšek iz Kranja. Sklenilo se je, da se ustanovi »Kmečka zveza pisarno, kjer bodo člani dobiv i brezplačno informacije v raznih zadevah.

+ **Preskrbovanje z električnim tokom.** Zgled Kranjske dežele vleče. Kranjska dežela je bila prva, ki je nastopila z lastnimi velikimi projekti za povzdgo narrednega gospodarstva za najmodernejšimi pripomočki novodobne tehnike. Na druge deželne zastope je ta zgled tako vplival, da po svoje posnemajo te ideje. Tudi Istra se je zganila. Ker nima lastnih vodnih sil in premoča, hoče dobiti električni tok za mesta od Soče. Šele bodočnost bo pokazala, kako dalekosežna je akcija kranjskega deželnega odbora in kako strašno zaničarno je liberalstvo s svojim bojem proti temu delovanju!

+ **Napredek slovenske ljudske misli.** Rajhenburg. Našim liberalcem se zelo slabo godi. Namesto, da bi se zdaj v predpustnem času veselili, pa morajo pretakati solze. Pred par tedni je bil namreč izvoljen v občini Senovo, po odstopu dosedanjega liberalnega župana Senice, za župana zvest pristaš S. K. Z., ugleden in obče spoštovan mož Jožef Radej. — Dne 22. t. m. pa so se vršile volitve v občinski odbor trga Rajhenburg in so propadli liberalci v 1. in 3. razredu. — To je lep pojav v naši fari in jasno kaže, kaj se da doseči v vztrajnim izobraževalnim in organizatoričnim delom. Zraven tega je pa to tudi lep opomin za one občine naše fare, kjer še gospodarijo liberalci, da se jih namreč čimprej odresejo in izvolijo v občinski odbor zavedne in odločne pristaše S. K. Z.

+ **Odbor za nabiranje narodnih pesmi** je doslej nabral čez deset tisoč slovenskih narodnih pesmi z napevi!

+ **Čiste (?) volitve v no'ranjskih mestih in trgih.** Že teden dni pred volitvami v notranjskih mestih in trgih je dobivalo naše uredništvo dopise, kako liberalci zaznamujejo glasovnice, ki jih agitatorji volilcem usiljujejo. Na vse mogoče načine so pritiskali štampilje: enemu od leve proti desni, drugemu narobe, tretjemu so pritisnili dvakrat štampiljo in zopet daljnemu trikrat, štirikrat, enemu so jo pritisnili na desni rob, drugemu na levi itd. itd. Skrbeli smo, da je bil dež. odbor obveščen o teh lib. mahinacijah in o teh pripravah na čiste (!) volitve v Lavrencičevem pašniku. Ko so došli vol. spisi, smo želeli poizvedeti, kaj je na tem resnice. Sedaj smo pa izvedeli, da se med liberalci po Ljubljani govori, da je deželni odbor konstatiral resničnost naših domnevanj in da se je našlo med glasovnicami, ki so bile oddane v Postojni, Ložu in na Vrhniki nič manj kot 116 zaznamovanih glasovnic. Seveda se bo moralo o teh čistih volitvah prav resno govoriti v deželnem zboru.

+ **Pavšlarjevi pravdni stroški.** »Slov. Narod« in »Dan«, ki sta Pavšlarja nahujkala k pravdi proti deželi kranjski, igraja sedaj po zgubljeni pravdi vlogi politih cukov. Boli ju, da njihova zlobnost ni imela zaželjenega vspeha oškodovati kranjsko deželo za nič manj kakor jeden milijon in 600.000 K. Sedaj ko je sodišče govorilo in izreklo, da Pavšlar nikoli ni mogel biti pričrčan, da je z deželo kranjsko kako pogodbo glede svojih vodnih projektov sklenil, spotika se »Dan« na tem, koliko bode moral plačati Pavšlar na pravnih stroških deželi kranjski. Če se »Danu« smi'i Pavšlar, naj mu z bratcem »Sl. Narodom« povrneto pravdne stroške, saj sta ga ona dva k pravdi nahujkala. Nam se Pavšlar prav nič ne smili oziraje se na dejstvo, da je Pavšlar tožil, in je vrhu tega še bogat mož. Pavšlar je vendar dobil od »Glavne posojilnice« en milijon kron — za nakup vodnih naprav in zemljišč pa še stotisoč kron ni p'čal. Da bi pa Pavšlar ostale stotisoče zapravil, je izključeno. Ne pomaga nič. Pavšlar bode moral plačati deželi kranjski od sodnjne priznane pravdne stroške, »Dan« pa se je debelo zlagal, ko trdi, da je dežela zahtevala na pravnih stroških nič manj kakor 40.000 K. To je debela laž kakoršnih je »Dan« navajen, in je skoro gotovo pri priobčenju te laži g'edal v stroškovnike svojih pristašev, liberalnih odvetnikov, o katerih bi mi znali povedati marsikaj zanimivega.

— **Mlekarstvo na Grmu** se je v zadnjih petih letih izdatno povzdagnilo. Leta 1908. se je na šoli namolilo 11.032 l mleka, posneč'o 1710 l mleka in zasirilo 88 l. Leta 1913. se je namolilo 31.448 l mleka, posneč'o 7952 l in zasirilo 2268 l. V tem letu se je napravilo 312 kg surovega masla in 235 kg sira. Tudi vrednost goveje živine se je v tem času povzdignila od 7400 K l. 1908 na 13.900 K l. 1913. Šela namerava mlekarstvo še naprej povečati in v ta namen pričeti z nakupovanjem mleka v okolici Prečene.

— **Prvo tovarno na Belokranjskem** in sicer sušarno za cikorno peso ustanovi že letos Pozemkova banka v Pragi na svojem posestvu na Krupi.

+ **Važna gospodarska panoga na Kranjskem.** O tem pa se nam poroča: Pozemkova banka v Pragi hoče na svojih na Kranjskem kupljenih posestvih upeljati gojenje cikorije. Akcija je gotovo sama na sebi simpatična. Kakor se nam pa poroča, hoče se to napraviti v zvezi z nemško firmo. Proti takemu postopanju češke firme, da bi nam v naše kraje Nemce nastanjevala, moramo kar najodločneje nastopiti in upa-

mo, da to svarilo banki zadostuje, če pozna svoje dolžnosti kot slovanska banka!

+ **Javkanje »šulferajna«.** Nemško nacionalni listi zelo tarnajo, ker so se Nemci naveličali prispevati šulferajnu in je došlo letos meseca januarja 40.000 kron manj prispevkov, kakor lani. Vodstvo šulferajna je po poročilih nemških listov obupano in roti Nemce, da naj pridno prispevajo, češ, da je ob meh-jah slovanska nevarnost velika.

— **Občinske volitve na meji.** Pernice pri Marenbergu. Pred 2 letoma so se vršile na Pernicah občinske volitve, pri katerih so Slovenci zmagali z vsemi svojimi kandidati v 1. razredu, v drugem razredu pa so vložili priziv. Dne 24. jan. t. l. pa so se vršile dopolnilne volitve za 2. razred. Slovenci so tokrat zmagali z vsemi svojimi kandidati, tako da je sedaj ves občinski odbor v njihovih rokah, kar je zlasti na od vseh strani ogroženi jezikovni meji velikega pomena.

— **Nemške želje.** Iz Čeršaka. Nemški šulferajni je s svojo šolo v Čeršaku ob Muri zadel na odločen odpor vseh poštenih občanov in posestnikov v okolici. Le eno je dosegel: nemir, spor ter tožbe. Sedaj pobira neki kramer podpise za nemško šolo v sosednji Selnici. Da se zadeva pojasni in obrazloži pogubni in hudobni namen šulferajna, se bo vršil v nedeljo, dne 15. febr. popolne od pol treh v hiši gosp. Karola Gornika, no dom. Roškar v Selnici javen shod. Na shodu bo govoril naš poslanec in drugi. Obmejni Slovenci na shod!

— **Občinske volitve v Hočah.** Hoče pri Mariboru. Pred občinskimi volitvami smo. Nemškutarji delajo na vse kriplje, da bi vrgli slovensko stranko. Njih glavni agitatorji so učitelj Gatti, krčmar Stanitz in mešetar Kutscher. Dne 25. t. m., ko je p' tekkel reklamacijski rok, so nemškutarji kolovodje več kot eno uro prepozno privlekli k županu cel kup reklamacij, katere se seveda ne bodo vpoštevale. Hočani, ne dajte se zapejati po nemškutarjskih lisjakih!

— **Izobraževalno delo.** Socialni tečaj v Jarenini je bil dobro obiskan. Udeleženci so vztrajali cel dan. V lepem številu so prišli tudi fantje od Št. Ilja v Slov. gor. — Predavali so: dr. Korosec, Pušenjak in Zebot. — V Št. Jurju ob južni žel. je bila udeležba tudi izredno lepa. — Predavali so: dr. Hohnjec, dr. Kovačič in Pušenjak.

— **Političen shod v Žičeh** se bo vršil v nedeljo dne 1. februarja t. l. popoldne po večernicah. Govori poslanec Pišek.

— **Umrl** je Anton Rober, posestnik in krojač v Levči pri Ptujju. Zapušča 7 otrok in ženo. N. v m. p.!

— **Dekliška zveza v Zrečah** priredi v dvorani gospoda Kračuna dne 1. februarja po večernicah zanimiv igrokaz; sodelovali bodo tamburaši in okoli trideset pevcev.

— **Snežni plaz zasul voznika.** 28. januarja je vozil poštni voznik pošto iz Sevnice v Mokronog. Na potu so stmi hribovi. Kar se je vrh strmega hriba utrgal plaz in z groznim bučanjem pridrvel v dolino na cesto. Voznika Franca Verhovška je snežna lavina zanesla kakih osem metrov proti mimotekoči reki Mirni. Na pomoč sta prihitela dva delavca in z lopatami izkopala poštnega voznika, ki je bil skoro že izgubljen, kajti ležal je zakopan en meter pod snegom. Ko sta voznika izkopala izpod snega, je od strahu in slabosti padel nezavesten na tla.

— **Iz seje obrtnega odseka kranjske trgovske obrtne zbornice.** Ljubljana, 27. jan. V današnji seji obrtnega odseka se je sklenilo: Izda se poziv na javnost proti nakupovanju inozemskih srečk. — Železne kljuge za pritrđitev strešnega žleba smejo izvrševati tudi kleparji. Naprava in inštalacija strelovodov je prosta obrt, katero sme vsakdo izvrševati. Mesarji pravijo, naj zbornica posreduje, da se ne bo klanje živine v raznih okrajih izvrševalo kot domača obrt.

— **Prestolonaslednik pride v Miramar** spomladi, kjer ostane s svojo rodino več časa. Grad že popravljajo.

— **Človekoljuben ukaz celovškega vojaškega poveljstva.** Celovško štacijsko poveljstvo je ukazalo, da vojaki ne smejo odkorakati na vaje, če kaže topolmer 8 stopinj pod ničlo.

— **Bodočnost Opčine pri Trstu.** Predno je dobil Trst železniško zvezo, do leta 1857., je bila Opčina torišče vrega trgovskega prometa, kajti tu je peljala glavna dovozna cesta v tržaško luko. Iz onih časov stoji tudi znani obelisk, kot spomin na obisk cesarja Ferdinanda leta 1844. A vkljub temu, da je po otvoritvi južne železnice glavna cesta, ki pelje čez Opčino, za večji promet skoraj brezpomembna, se ta lepa vas tržaške okolice vedno razširja in skoraj ni kraja, kamor bi Tržičani tako radi zahajali na sprehod, kot na Opčino, katero bo zlasti še pozdignila nova železniška zveza Opčina — Herpelje. Zraven vsega tega pa misli poseben italijanski ko-

mite s pomočjo Avstro-Amerikane, Lloydja, tramvajске družbe, magistrata itd. pri sedanjem obelisku zgraditi novo moderno opremljeno letovišče v dolžnosti 110 m in zadej za tem ograditi 1000 m² obsežen prostor sedanjega gozda ter ga spremeniti v rajski vrt za oddih tujcem in Tržičanom. Razume se, da se bodo s temi naredbami tudi italijanska tla utrdila.

— **Vrhnika.** Naš »Ljudski oder« uprizori v nedeljo dne 1. februarja lepo narodno igro »Revček Andrejček«. Igra nudi obilo zabave, v njej nastopajo osebe iz našega prirostega ljudstva, pravi ljudski značaj. Pred igro nastopi prvi ženski zbor s prelepimi pesmi, ki bo sodeval tudi med igro. Začetek igre je točno ob 6. uri zvečer. Otroci brez spremstva nimajo dostopa. Vabimo vse naše somišljenike in prijatelje našega odra k najobitnejši udeležbi.

— **»Naša kri« v Ptujju.** V ponedeljek na praznik dne 2. februarja t. l. se uprizori v Ptujju znana igra »Naša kri«, spisal F. S. Finžgar. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Slovenci iz Ptujja in okolice, prihitite!

— **Sankaška tekma v Bohinju** se vrši v nedeljo dne 8. svečana na umetnem sankališču Belvedere v Boh. Bistrici in ima sledeči tekmovalni spored: 1. tekma za prvenstvo Bohinja, 1200 metrov, enosedezno, vloga 3 K in ima 3 častna darila. Odprta le sankcem, ki so si že pri kakih sankalni tekmi priborili darilo. — 2. Damska tekma, 800 metrov, enosedezno, vloga 2 K in ima 3 častne znake. — 3. Glavna vožnja, 1200 metrov, enosedezno, vloga 3 K ima 3 častna darila. Odprta vozačem, ki ne tekmujejo za prvenstvo. — 4. Tekma primorskih sankcev 800 metrov, enosedezno, vloga 2 K ter ima 3 častna darila. Odprta le sankcem iz Primorja. — 5. Juniorska tekma, 1200 metrov, enosedezno, vloga 2 K in ima 3 častne znake. Odprta sankcem, ki še nimajo nikakega darila od kake sankške tekme. — 6. Dvosedežno sankanje, 1200 metrov, vloga 4 K ter ima 6 častnih znakov. — Prijavnine in vloge je poslali do 6. večana na Tourist-Office, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6. Sankališče v Bohinju bode pravočasno prirejeno in bo dovoljena trajnaža do sobote popoldne dne 7. svečana. Natančni vsnored in tekmovalna določila daje Tourist-Office, Miklošičeva cesta št. 6, Ljubljana.

— **Občinske volitve na Reki,** kjer je Tisza avtonomijo suspendiral, se vrše februarja meseca.

— **Aviatik Pegoud v Trstu.** Znani francoski aviatik Pegoud je star komaj 24 let, a že dve leti z velikim uspehom plava po zraku. Prvotno je bil pilot pri Bleriotu, ki pa ni hotel verjeti njegovim uspehom, dokler se ni sam prepričal, da so zares sijajni. Pegoud je že letal po zraku v Parizu, Londonu, Bruselju, Dunaju, Pragi in Brnu, povsod z občudovanja vrednim uspehom. Mladi Francoz obišče v nedeljo tudi Trst, kjer se bo vzdignil v Zavalh. V Trstu vlada za ta polet veliko zanimanja.

— **Zrtev burje.** Ko je v sredo ob 8. uri zjutraj prijadral in pristal v tržaški luki parnik »Isonzo«, ki je last bratov Česulich, se je mladi 20letni mornar Jos. Rasnovič iz Galovaca pri Zndru takoj lotil dela za sk'adanje blaga. Nesreča pa je hotel, da je potegnila burja, vrgla moko rjuho iz strehe krova in jo op'ela okoli mladega mornarja, ki se ni mogel rešiti iz začete. V trenutku se je zvalil v morje in pogreznil v rjuho zavil na dno morja. Trupla še niso dobili.

— **Pri Sv. Ani pod Ljubelom** je odstopil dosednji župan Ivan Anko'e. Prešlo seboto je bil izvoljen za župana Jakob Meglič.

— **Ženski odsek društva sv. Jožefa v Tržiču** priredi 8. t. m. v društvenih prostorih krasno Medvedovo igro: »Stari in mladi«.

— **Izobraževalno društvo Rečica ob Savinji** ima redni občni zbor v nedeljo, dne 8. februarja po večernicah v društv. sobi.

— **Zoročil se je** gosp. Jožko Majdič, veletržec in rosetnik v Kranju, z gospico Nušo Šarovičovo iz Kranja.

— **Novi atašej.** Pulj. Cesar je imenoval za vojaškega in mornaričnega atašeja pri poslanštvu v Atenah nadporočnika 8. huzarskega polka v generalnem štabu Gabrijele Taneczoza.

— **Srednje šole v Pu'ju.** Te dni se je v Pu'ju pričelo z zideniem poslopja za držav. nemško realko in državno nemško dekliško šolo. Stroški so proračuneni na en milijon kron. Vsa znamenja kažejo, da so visoki gospodje na Dunaju trdno prepričani, da je Pulj skozi in skozi pristno nemško mesto, zato tudi tu o kakšni hrvaški državi, šoli ne more biti govora. Realna bo seveda stala precej prazna kakor sedanja, na kateri maturira vsako leto 8—10 dijakov. Srloh se iz vsakeletnega števila dijakov opaža, da so tukajšnje srednje šole nekaka domena privilegijiranih slojev. Seveda je tudi nemški učni jezik mnogo vzrok na dijaški su tukajšnjih srednjih šol. Gimnazija in realka bi se gotovo napolnili, esobito, gimnazija, če bi se nastanili paralelni razredi s hrvaškimi učnim jezikom vsaj do četrtega razreda. V tem oziru bi bilo že čes kaj storiti od poklicanih narodnih boritejev.

— **Kdo lahko postane diplomat.** Zunanje ministrstvo je izdalo odlok, ki določa, kdo da se sprejme v konceptno ali diplomatsko službo zunanjega ministrstva. Zatevta se, da presleci ni nad 30 let star, da mora biti avstrijski ali ogrski državljan ali pa da je domačin v Bosni in v Hercegovini. Dopršiti mora pravne študije. Dopršiti mora aktivno vojaško službo ali pa novačenje in mora imeti za službo v ministrstvu dveletno, v diplomaciji pa enoletno prakso pri kakih državni, oziroma stoliški oblasti. Znan ti mora nemško in francosko, diplomati tudi angleško, ogrski državljan pa ogrsko. Ne smeio biti oženjeni in morajo dokazati, da imajo vsako leto vsaj 12.000 K čiste rente. Napraviti morajo tudi posebno izkušnjo. Sprejeti kandidati morajo eno leto obiskovati pripravilni tečaj, ki ga vodi ravnateljstvo c. in kr. konzularne akademije. Na tem tečaju se predava avstrijsko državno pravo (1 uro na teden), ogrsko državno pravo (1 uro na teden), diplomatska zgodovina držav (3 ure na teden), narodno pravo (3 ure na teden), mednarodna gospodarska politika (3 ure na teden). Obiskovalci morajo napraviti diplomatsko izkušnjo.

— **Poroka.** V torek se poročita dr. Maierhofer Jaka, ugleden narodnik v Bilčovsu na Koroskem in Lojzika Šuster iz Polzele na Štajerskem.

— **Bralno društvo v Št. Ptuju** bo imelo dne 22. februarja svoj občni zbor.

— **Katol. bralno društvo v Št. Jurju ob juž. žel.** ima v nedeljo, dne 8. svečana po večernicah v Katol. Domu svoj občni zbor. Na dnevnem redu je tudi govor g. dr. A. Veble iz Celja, tamburanje, netje in igra »Sanje«. H koncu bogat srečolov. Udje, ki pri blađajni ali že prej plačajo udnino za l. 1914., imajo vstopnino prosto.

— **Obsojen požigalec.** V Zagrebu so prisodili 59-letnemu Gjurju Jovanoviču 5 letno težko ječo, ker je zažgal kmetu Jožefu Knezeviču hlev.

— **Nov transatlantski parnik** Avstro Americane »Erny« so danes 31. januarja 1914. izpustili v Ogleju v morje.

— **Umrla** je pri Sv. Duhu pri Beljaku v torek 69-letna Marija Winkler, po domače Marn, velika dobrotnica revežev.

— **Umrla** je v Podsredi posestnica Ana Planinc, mati Frančiška Planinca, kaplana pri Sv. Jakobu v Slov. goricah na Štajerskem.

— **Pevska veselica s tombolo.** Slov. kršč. soc. zveza za Korosko priredi dne 15. svečana v Celovcu pevsko veselico s tombolo, pri kateri bodo, kakor že nekaj let sem, sodelovali najboljši koroski pevski zbori. Tej prireditvi naj se umačnejo vse prireditve pevskih društev po deželi!

— **Za župana v Brečicah** je izvoljen posestnik Maks Strašil. Novi nemškutarjski župan je seveda slovenski š izpremenil v daljši germanski sch.

— **Poročil** se je v Celovcu trgovec Franc Gangl iz Hüttenberga pri Kotarčah z dr. Josipino Jelinek iz Celovca.

— **Zmrznil** je v Št. Gothardu L. Dovičar v Vel. nedeljo pristojen rudar 24. jan. je na potu iz bolnice ostal pri nekem kmetu. V bujni domišljiji, da ga trboveljski rudarji preganjajo, je ponoči vstal in bežal bos eno uro daleč v najhujšem mrazu k drugemu kmetu. Zmrznili sta mu obe nogi in usta so se mu zaprla. Strašnih bolečin ga je danes 30. t. m. previdenega s sv. zakramenti za umirajoče rešila smrt.

— **Antimon-družba v Izlakah** je večino svojih delavcev odpustila — kakor pravijo samo na dopust. Morda bo pa to le pomenilo začetek konca. Sosednji kraji so s tem močno prizadeti; zima je, zaslužka pa nič. Najboljši delavci že hite v tujino. Smo pač daleč, in na oddaljene se lahko pozabi.

— **Osebnost novice s pošte.** Poštno službo sta odpovedala Ljudevit Zupančič, c. kr. poštni asistent v Wolbergu na Koroskem in pa Jožef Šimenc, c. kr. poštni praktikant v Trstu.

— **Za konzula** sta imenovana podkonzula dr. Milan Vrbanič in Robert baron Hein.

— **Vpokojeni podmaršal** Moric pl. Rostocil je v Budjčevah umrl. V Znojmu je pa umrl 84-letni vpokojeni generalni major Edv. Biegler.

— **70-letnico** je praznoval 29. t. m. bivši ministerski predsednik dr. vitez pl. Wittek, ki so ga svoj čas kršč. soc. izvolili na Dunaju v državni zbor.

— **Nesreča pri vožnji na saneh.** Te dni je več posestnikov vozilo gnoj v jezuralemski vinograd gostilničarja Jožefa Rajha na Muti. Nazaj grede so tekmovali med sabo, kdo bo preje v dolini in pognali konje v divji dir. Rajhova hlapca Cipota in Marton sta bila zadnja v vrsti. Tedaj je pa Martin hotel preteči Cipoto; Cipota je zato, da bi Martona pustil mimo, potegnul konje nazaj. Cipota na to ni bil pripravljen ter ni imel več časa konja ustaviti ali ga obrniti v stran; en konj je v obupnem skoku planil na Cipotove sani in pokopal Cipoto pod seboj. Hlapec je

dobil take poškodbe, da je med prenosom v Ljutomer umrl.

— **Starost kranjskih učiteljev.** Upokožen učitelj nam piše: V »Slovincu« berem: Umrl je g. nadučitelj A. Perne; bil je starosta kranjskih učiteljev. A. Perne je bil rojen l. 1844. Kar je meni znanih vpo-kojenih učiteljev še živih, posnel sem iz učit. koledarja sledeče: Dva sta rojena leta 1837., eden leta 1840., dva leta 1841., dva leta 1842., štirje leta 1843., pet leta 1844., istega kot pok. A. Perne.

— **Zlato poroko** bo obhajal dne 15. februarja t. l. 73-letni Franc Sterniša, krojač in posestnik v Moravcih pri Mali nedelji s svojo ženo 71letno Frančiško. Jubilar je splošno spoštovan in priden krojač. »Slov. Gospodar« zahaja v njegovo hišo že od l. 1867.

— **Zmrznil** je 50letni v Grebinj pristojni Janez Arnolčnik. Bil je žganja pijan.

— **Brihtna punca.** Neko deklo v Pulju se je zadnjič zamudilo, ko se je zvečer domov vračalo. Ker se je bala materine pridige, se je vlegla v sneg in si sama roke zvezala. Ko jo je policist našel, mu je pa pripovedovala, da je bila z roparskim name- nom napadena. Zdaj pa je prišla resnica na dan in utegne gospodična slišati zdaj pridigo namesto od matere, od oblasti.

— **Očeta smrtnonevarno rani.** Delavec Anton Veltach, star 30 let, je v torek zvečer domov v ulico Cattedrale 9 prišel, smrtnevarno rani svojega 60 let starega očeta Petra, ker mu je dajal očetovske opomine. Zadal mu je z nožem dve veliki rani, v glavi in na stegau in potem ušel. Policija ga je kmalu na to prišla na ulici Stadion in ga dala pod ključ. Nehvaležen sin taji svoje dejanje.

— **Südmarka v škednju pri Trstu** ima v svoji skupini 25 članov. Na svojem občnem zboru so izvolili v skupinski odbor med drugimi sledeče »pristne« Nemce: Hajdušek, Sluga, Krajger.

— **Pretirana ljubezen do živali.** Kralju Ljudeviku III. bavarskemu so se predstavi-tele aristokratke, ki so ga prosile, da naj prevzame protektorat nad azili za bolne živali, ki jih nameravajo na Bavarskem ustanoviti. Kralj jih je mirno poslušal in vprašal, koliko denarja da so že nabrale. Ko so mu povedale vsoto, jim je odgovoril: Bolne živali se usmrte, bolnim ljudem se pa mora pomagati. Nabrani denar porabite rajši za bolne in brezposelne ljudi, ki jim boste tako koristile, medtem ko bolnim mačkam, psom in konjem ne pomagate. Ubogajte me in storile boste dobro delo. Dame so kralja, kakor se poroča, zelo razočarane zapustile.

— **Srečke in zastavna pisma.** Stranke, ki dobe od nepoznanih tvrd iz inozemstva cirkulare glede nakupa srečk in zastavnih pisem, naj se v lastnem interesu informirajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani o zanesljivosti tvrdke, ki razpošilja dotične cirkulare.

— **Nekaj poučnega za napredne učitelje.** Ko sem se v nedeljo vozil na Gorenjsko, me je pa neki liberalec, zdelo se mi je, da je bil učitelj — začel zbadati, če se znabi- biti peljem Završnico gledat. »O, ne«, sem rekel, »samo naročnike za »Dan« nabiram, ker se ta list tako izvrstno poteguje za učitelje, da se jim bodo kar gotovo v dežel- nem zboru plače zboljšale.« — Nastal je molk.

— **Župnija Olimje** — dekanija Kozje — je razpisana. Dosedanji župnik g. Josip Kotnik, je stopil v pokoj.

— **Umrli** je v Altuo Ark v Ameriki R. Pivk, doma iz Dolenje vasi.

— **Nesreče.** V tov. na Savi p. Jes. se je preteklo sredo ponesrečil tovarniški delavec in posestnik I. Stravs. Premikal je s kupa železne valjarje, ki so se podrli in mu je eden tako nesrečno padel na nogo, da mu jo je v gležnju zmečkal. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. — Tovarniškega delavca I. Potočnika pa je zgrabila transmisija in mu zlomila dve rebri. Samozavesti so- delavca, ki je hitro obrat ustavil, se ima zahvaliti, da je ostal pri življenju.

— **Pretekli četrtek** v jutro je trčil tržaški tovorni vlak v ljubljanskega na jeseniškem kolodvoru pri čemer sta se razbila dva voza. Eden je bil naložen z vinom. Prevrnil se je skoro na glavo. Vina je izteklo po progi okrog tisoč litrov. Človeških žrtev k sreči ni bilo.

— **Gledališko igro** priredi jutri v nedeljo ob pol 8. uri zvečer Katoliško delavsko društvo v Del. domu na Savi. Igrali bodo »Mala pevka«, ljudska igra s petjem v petih dejanjih. Vse petje spremilja društveni orkester. Prireditel bo jako zanimiva. Okoličani pridite v obilnem številu.

BALKAN.

Iz Belgrada se z merodajne strani izjavlja: Vpoklicanje rezervistov prvega let- nika je povzročilo, da se je govorilo, da Srbija pripravlja večje vojaške odredbe. Za to pa ne gre, marveč le za normalno odredbo, ki se vsako leto obnovi. Radi večjega ozemlja so morali tudi mirovno stanje armade povečati. — V Carigradu so zapri-

štiri mohamedanske teologe in tri odpuš- čene častnike, ki so osumljeni, da so se proti življenju turskega vojnega ministra zrotili. — Venizelos je na Dunaju izjavil, da je z uspehom svojega dosedanjega po- tovanja zelo zadovoljen. Danes zvečer od- potuje z Dunaja v Peterburg, od tam pa čez Bukarešto, Belgrad in Solun nazaj na Grško. V Berlinu je Venizelosu rumunski prestolonaslednik zatrdil, da se Rumunija smatra za čuvarico miru, ki se je sklenil v Bukarešti. Skupne koristi vežejo Rumu- nijo, Grško in Srbijo, ki so se zato pribli- žale, a zveze ne nameravajo skleniti. — Neki bulgarski državnik v Peterburgu je izjavil, da govorice o novi balkanski zve- zi, v kolikor trde, da se ji tudi Bulgarija prikloni, niso istinite kakor tudi ne govo- rice o turško-bulgarski zvezi. — »Dnev- nik« poroča, da je 28. t. m. ruski poslanik v Sofiji pri bulgarskem min. predsedniku posredoval za zblizanje s Srbijo. Bulgarski min. predsednik je pa odgovoril, da to ni mogoče, dokler Srbi Bulgare v Macedoniji zatirajo. Dementira se, da pride Pašič zo- pet na Dunaj. Višji maršal princa Wieda, pl. Trotha, odpotuje dne 7. februarja iz Beročina v Trst, od tu pa v Drač. Princ Wied odpotuje s svojo rodbino 8 ali 14 dni pozneje v Drač. Mednar. kontr. komisija v Albaniji namerava imenovati za Albanijo generalnega guvernerja.

NEMČIJA.

Predsedstvo nemškega držav. zbora je vrnilo vabilo k galni operi ob Viljemovem rojstnem dnevu. Ni natančno znano, ali je to storilo zato, ker je bil isti dan prirejen državnozbornski dnev, ali ker se je čutilo žaljeno pri sprejemu nemškega cesarja, ki je predsedstvo le s poklonom pozdravil, medtem ko je predsednikoma pruske gos- poske in poselske zbornice stisnil roki. — Nord. Allg. Ztg. poroča, da je namestnik grof Wedel že decembra vloženo prošnjo za odstop obnovil in da so tudi državni taj- nik baron Zorn pl. Bulach in podtahniki Pe- tri, Mandel in Kühler zopet prosili za od- stop. Namestnik najbrž šele odstopi, ko bo general Daimling imenovan za poveljnika 14. zbora v Badnu.

Ljubljanske novice.

Ij **Meščanska predpustnica** se vrši danes zvečer v veliki dvorani Uniona. Začetek ob 8. uri zvečer.

Ij **Odbor za meščansko predpustnico** prosi vse one, ki bi se danes radi zabave udeležili, a pomotoma niso dobili vabila, da to oprostite in se zabave udeležite. Odbor je dobil v tem oziru pritožbe od mnogih, katerim so bila vabila že pred več dnevi od- poslana, a jim še do danes niso bila do- stavljena. Danes zvečer v »Union«!

Ij **Na gledališko predstavo**, ki jo priredi katol. društvo rokodel. pomo- čnikov na svečnico 2. februarja ob 5. uri popoldne v Ljudskem domu se en- krat opozarjamo. Poleg veleabavne igre »**Lumpacij Vagabund**« se uprizori burka s petjem »Dva postopača«. — Vstopnice se dobivajo jutri v nedeljo od 2. do 5. ure popoldne v Ljudskem domu in na svečnico od 4. ure dalje pri blagajni.

Ij **Drugi večer socialnopolitičnega teča- ja Slov. Kršč. Soc. Zveze** se je vršil v po- nedeljek v Ljudskem domu. Predaval je g. Fr. Terseglav, o socialnem redu po krščan- skih principih. Prihodnji večer se vrši v po- nedeljek 9. februarja.

Ij **Stavkojoči stavci aretirani** zaradi cestnih napadov. Danes zjutraj okoli pol 7. ure, ko je šel naš urednik Terseglav iz Ka- toliške tiskarne, so naenkrat začeli neki stavci, ki so prišli pred tiskarno z name- nom, da bi ovirali in sramotili delavoljne tiskarniške uslužbence, vpiti nanj, da je stavkolomec in druge podobne stvari. Ter- seglav je protestiral, da se ga kot uredni- ka napada in jih je pozval, naj se legiti- mizirajo spričo stražnika, ki je bil v bližini. Napadalcii seveda za to niso imeli poguma. Med tem pa so začeli psovati tudi druge ljudi, o katerih so menili, da so tiskarniš- ki uslužbenci. Došli policijski stražnik jih je pozval, naj se odstranijo, ker pa so se mu uprli, je štiri aretiral. Na policiji so na- redili o celi zadevi zapisnik, nakar so jih izpustili. Aretovanci so stavci Hibšer, ki je najbolj razgrajal, nadalje Fr. Lapajne, Viz- jak in Adolf Rabič. Trije so se menda še o pravem času izmuznili. Radovedni smo le, kaj je hotel tudi zraven bivši stavec Katol. tiskarne Grapar, ki je menda igral vlogo kolovodje in vodnika, ki pa je ušel roki pravice? Aretirani stavci niso bili uslužbenci naše tiskarne in je jasno, da so morali imeti koga poleg sebe, ki jih je in- formiral o razmerah v tiskarni. Seveda so se vsled goste megle, kljub temu, da so vsakemu mimodošlemu človeku gledali ne- sramno pod nos, zmotili radi marsikake osebe in jo napadli s psovkami, dasi ni bila nikdar v kaki zvezi z našo tiskarno. — Protestiramo proti takim nečestnim ces- nim napadom od strani stavcev in jih ob- enem zagotavljamo, da bomo znali nasto- piti primerano tudi proti podobnim nasil- stvom, tembolj, ker smo tudi v breztafni

dobri vedno popolnoma pravilno postopali, inšmo nobenega stavkarja za delo ne va- bili, ne rabili, dasi iz lastne moči tudi brez stavkarjev izvršujemo polno četrtino vsa- ga dela. Dostojnost je najmanjše, kar zahte- vamo v tej krizi v svojem in v interesu stavkarjev samih.

Ij **Opozarjamo na gledališko pred- stavo »Oderuštvo in dobrot«,** ki jo priredi Sentspetersko okrožje Orla pri- hodnjo nedeljo dne 8. februarja t. l. ob 7. uri zvečer v Ljudskem domu. Vsto- pnice se dobijo od jutra naprej v Kat. bukvarni, v trgovini g. Podboja pri cerk- vi sv. Petra in pri gđc. Strahovi, Sv. Petra cesta 77. — Preskrbimo si torej vstopnice že v predprodaji!

Ij **Predavanje o spiritizmu** nadaljuje g. Peter Janc v Šentjakobskem prosvetnem društvu v nedeljo ob 6. uri zvečer. Vabimo.

Ij **Poroka.** Jutri se poroči hči deželne- ga poslanca in našega odgovornega uredni- ka Josipa Gostinčarja, Tončka z gosp. Jos. Škerlom. Čestitamo!

Ij **Društvo hišnih posestnikov** priredi letošnji občni zbor v nedeljo 1. svečana t. l. v mali dvorani hotela »Union« ob 10. uri dopoldne s statutaricnim spredom. — Po- sestniki pridite v obilnem številu na zboro- vanje, ker le s skupnim delovanjem si mo- remo olajšati svoje velikansko davčno bre- me.

Ij **Bivši poslan. Lenarčič in dr. Žerjav** obtožena zaradi hudodelstva goljubiše. C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani je proti bivšemu liberalnemu poslancu Jos. Lenar- čiču in proti odvetniškemu kandidatu dr. Gregorju Žerjavu vložilo obtožnico zaradi hudodelstva goljubiše. Obtožena sta zaradi eleparij, ki so se vršile pri Agro-Merkurju, glede katerih trdi državno pravdnštvo, da sta jih zakrivila Lenarčič in dr. Žerjav. Ta- ko je lib. stranka pustila pasti svojega Lenarčiča in ga zamenjala z dr. Žerjavovim zetom Lavrenčičem. Lenarčič je še vedno upal, da ga bo poslanska imuniteta varo- vala pred zasledovanjem zaradi Agro-Mer- kurških eleparij, a gospodje v vodstvu na- rodno-napredne stranke niso imeli usmilje- nia z njim, kakor tudi ne z velikim Ivanom Hribarjem.

Ij **Izseljevalni agenti v Ljubljani** obsojeni. Bivši davčni uradnik Gabri- jel Urabec iz Ljubljane in gostilničar Jože Balkovec iz Preloke, okraj Črno- melj sta stala dne 23. t. m. pred kazen- skim senatom c. kr. deželne sodnje v Ljubljani, in sta bila obsojena, Urabec na 4 mesece ostrega zapora in Balko- vec na 10 tednov ostrega zapora, ker sta v preteklem letu vojaški dolžnosti podvržene mladeniče vodila po potih, da jih policija ne bi zasačila, v Ameri- ko. — Balkovec je nabiral take mlade- niče po Beli krajini in jih pripeljal Urabcu v Novo mesto, kjer se je v Mat- kovi gostilni blizu kolodvora, kupčija sklenila, kolikor se bo zaslužilo. Urabec je dobil po navadi do 200 K za to, da je izseljence varno spravil skozi Ljubljano. Svojim žrtvam je znal na ta način izvaljati denar, da jim je pi- sal, da je on edini agent, ki ima to spretnost, da spravi vojaške obvezance sigurno čez državno mejo. Balkovec, pristni liberalec od pete do glave, si je pri takih umazanih kupčijah tudi pre- cej novcev nabral in se ni čisto nič ozi- ral na hinavske napade Slovenskega Naroda na Slov. ljud. stranko, kateri je očital, da je ona kriva, da na Kranjskem zapeljujejo ljudi izseljevalni agente. Sedaj je bil pa vsled tega obso- jen eden najhujših njenih agitatorjev v Beli krajini.

Ij **Iz magistratnega gremija.** Potrdijo se sklepi zadnje seje obč. sveta glede gostil- niških koncesij. — V Ljubljano pride še ena ameriška prodajalna za čevlje, ki bo imela svojo prodajalno pri Maliču. Do- voli se prezidava prostorov, kjer je sedaj slaščičarna in brivec. Za prezidavo bo tvrdka plačala 7000 K, portal bo pa veljal 14.000 K. — Lastniku hotela »Južni ko- lodvor« Franc Mehliču se dovoli prezidati verando v kuhinjo. — Kavčiču v Bohoriče- vi ulici se naroči, da mora vsem strankam s 1. majem odpovedati. Magistrat pravi, da stanovanja ne odgovarjajo zdravse- vnim predpisom. — Prostore za kavarno »Avstria« namerava prirediti g. Počivalnik na vogalu Sv. Petra ceste in Kolodvorske ulice. Kavarni »Avstriji« je nameč v do- sedanjih prostorih odpovedano. Prezidava se dovoli proti severu, da bo moral hišo v slučaju, da jo bo kedaj mesto radi regu- lacije hotela odkupiti, prodati za ceno, ka- tero bodo izvedenci določili, predno se iz- vrši prezidava oziroma se bo takrat še od- računalo, koliko se je hiša med tem obra- bila. Počivalniku se dovoli prezidava go- spodarskega poslopja na dvorišču te hiše v stanovanja. — Deghengi je prosil, naj se mu v njegovem lokalni dovoli igre. Se od- ložni. — Terezija Novotny je hotela zgra- diti barako na prostoru nasproti Maliča. Se odkloni. — Iztebljevanje straniščnih jam v topničarski vojašnici se odda Krap- ših za 1400 K. Verhovec iz Šiške je oferiral 1350 K, v pehotni vojašnici pa posestni- kom iz Most pod dosedanjimi pogoji. — Julijana Polanjko je hotela prodajati dam-

ske klobuke na stojnici na trgu. Se ne do- voli. Mesarju Černetu iz Šiške se dovoli na stojnici prodajati klobase. — Član grem- ija Štefe je interpeliral radi pobiranja smeti na Dunajski cesti in radi neke vloge Avg. Erzina, na katero še ni dobil odgo- vora.

Ij **Lepi narodnjaki.** Piše se nama Včeraj popoldne sem opazoval pod Ti- volijem vaje v raznih zimskih športih. Videl sem, da se udeležujejo teh špor- tov sami pristni narodnjaki in narodne dame; z žalostjo pa sem slišal, da ti pristni narodnjaki govorijo med seboj izključno samo blaženo nemščino. Ali je te napredne narodnjake sram slo- venskega jezika?

Ij **Slavna pevka Valborga Swärd- ströмова** bo v četrtek, dne 19. februarja drugič v Ljubljani koncertovala.

Ij **Slovensko deželno gledališče.** V ne- deljo popoldne se ponovi (začetek ob treh) velezanimiva vojaška burka »Tretji eska- dron«. — V ponedeljek, na Svečnico (za- četek popoldne ob treh) se vrši predstava velezabavna burka »Nebesa na zemlji«.

— V nedeljo in ponedeljek, na Svečnico, obrakrat ob pol 8. uri zvečer, uprizori se v slovenskem gledališču narodna igra v štirih dejanjih »Naši bahači«. Igro je spisal češki pisatelj Stroupežnický, ki naši sta- rejši gledališki publiki nikakor ni neznan. Njegovi igri »Naši bahači« in »Gospod Grobski« predstavljale so se pred leti na slovenskem odru z sijajnimi vzpehi.

Ij **Za kidanje snega** je plačal ljubljanski magistrat meseca januarja 12.074 K 58 vin.

Ij **Nepoboljšljiv tat.** Ko je bil lausko leto v Ljubljani katoliški shod, je ukra- del prisiljenec Peter Wippauer iz Špi- tala, ko je delal v domobranski vojaš- nici, dvema gospodoma s katoliškega shoda obleko, vredno 63 K 10 vinarjev. Potem je pobegnil iz prisilne delavnice in ukradel v Riedu na Zgornjem Av- strijskem 660 K. Wippauer je bil zaradi tatvine že večkrat kaznovan. Za zadnji dve tatvini je bil obsojen na dve leti težke ječe.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Julija Grilc, vdova akademičnega slikarja, 60 let. — M. Novak, gostilničarjeva vdova, 84 let. — Mi- roslava Podboj, hči železn. strojevodje, 14 mesecev.

Ij **Za smeh in kratek čas.** A. Zakaj je glasilo »Učiteljske tiskarne« ime »Dan«? B. Zato ker v »Učiteljski tiskarni« vse kar tja v en dan delajo.

Ij **Dobro ohranjen harmonij** kupi po primerni ceni Slovensko gospodar- sko izobraževalno društvo za Krakovo in Trnovo v Ljubljani. Ponudbe z ozna- čbo cene naj se naslove na društvo.

Ij **Predpustnica** se vrši jutri v ne- deljo 1. februarja v priljubljeni Putri- chovi gostilni na Dolenjski cesti.

Razne stvari.

Draginja živil v Parizu vsled mra- za. V Parizu so se živila vsled nepre- stanega mraza in obilnega snega, ki ovira dovažanje, jako podražila. Mnogo hranil stane dvakrat toliko, kakor pred 14 dnevi.

Pegoud v Brnu. Slavni francoski aviatik Pegoud je s svojim mojster- skim letanjem vse občinstvo kar očaral. Ko je s svojim aparatom plesal pod oblaki in kozolce prevračal, je gledal- cem zastajalo dihanje. To ni zrakoplo- vec ampak človek-ptič. Da, kar se ele- gance in vratolomnosti v letanju tiče, ga ni ptiča, ki bi se mogel meriti z njim. Njegov areoplan ne ropoče, am- pak poje v sinjih višavah zmagoslavno pesem človeka, ki je z energijo svojega duha premagal »edino in zadnjo nemo- gčnost« - zrak. Njegovo letanje je hi- mna srčnosti, himna vse ovire zmagu- jočega človeka, kralja zemlje in zraka!

Nova modna neumnost. Ruska sli- karica Natalija Gurčakov je uvedla no- vo modno posebnost: Bogate dame si dajo na obraz in vrat naslikati razli- čne podobe iz živalstva, rastlinstva in geometrije n. pr. slone, drevesa, triko- te itd. Slike morajo biti seveda dovr- šene in le priznani umetniki dobe ta naročila. Kako je pri tem z umivanjem ne vemo, da pa s pametjo stoji slabo, je enkrat ena.

Past za bolhe so si izmislili Kitajci — seveda že bogve kdaj. Stvar je čisto eno- stavna: Vzame se poljubno dolg kos bam- busa s približno 6 cm premera; vanj se na- pravijo po dolgem luknje. Nato se vzame ravno tako do'go, a za par centimetrov tanjša palica; namaže se s ptičjim klejem in porine v opisan bambus — past je go- tova. Ta past se položi v postelj na polju- bno mesto. Bolhe, ki zlezajo v luknjice, se vjamejo na kleju. Ali se bolhe rade love v to past ali ne — viri ne povedo.

S'rašno maščevanje anamitskega kra- lja. Po nedavni smrti kralja dežele Ksong Gent v Zadnji Indiji je med njegovima si- novoma nastala vojna zaradi nasledstva. Zmagal je mlajši sin Quanh Teu. Svojega vjetelega brata je dal grozovito mučiti in u- mirajočega je dal vreči psom; njegove pri- vržence je pa dal poljati v goščavo, ki je

bija znana kot zavetišče številnih tigrov. V gozdu so žrtvam posekali roke, nato jih pa privezali na drevesa in prepustili krvoločnim zverem. To je bilo opoldne in nesrečneži so prešli do večera v silnih mukah; čulo se je ječanje in smrtno hropenje. Ko je nastopila tema, so jih tigri zavohali in se jim tuleč bližali. Nesrečneže je pretresel si en strah, da so začeli glasno vpiti; nekateri so od strahu zblazneli in začeli tuhtiti kakor zveri. To je tigre za nekaj časa osupnilo, da niso prišli blizo; toda le za nekaj časa. Kmalu so v velikih skokih planili na nesrečneže in jih raztrgali; le enega so še našli napol živega, a tudi ta je kmalo nato umrl.

Zvezdoznanec sir David Gill je te dni umrl v Londonu. Bil je kraljevski astronom na rti Dobre Nade, kjer se je pečal s številnim zvezdoznanskim preiskovanjem. Med drugim si je pridobil ime s fotografskim premotrivanjem zvezd južnega neba do 9. velikosti. Gill je izdal uspehe svojega preiskovanja v posebnih knjigah in poleg tega je bil glavni sotrudnik časnikov, katere je izdajal.

Doktor bogoslovja Frančišek Gabryl umrl. Kakor poročajo listi, je umrl v Krakovu dr. bogoslovja Fr. Gabryl, ki je spisal celo vrsto filozofijskih in apologetičnih del, zlasti o neumrljivosti duše. Poleg univerze je z vneto deloval za poljske manjšine.

Bivši minister za samostojno ogrsko armado. V razpravi o obrambni predlogi v ogrskem državnem zboru je posl. Geza Polonyi, bivši ogrski justični minister, ostro govoril proti celokupnem obrambnem sistemu; izjavil je, da je bil vedno odkrit pristaš zahteve za ustanovitev samostojne ogrske armade in da protestira proti temu, da je ta predloga sploh prišla v razpravo.

Človeška pečenka v pariških restavracijah. Nedavno umri izna'ditelj modernih hladilnih naprav, francoski inženir Ch. Tellier, opisuje v svojih »Spominih« med drugim ta-le doživljanje: Začesa oblegenja je je vladala v Parizu velika draginja in pomanjkanje živil. Bilo je le malo restavracij, kjer se je za kolikor toliko mogočo ceno dobilo jesti. V eno teh gostiln je hodil s svojimi prijatelji na hrano tudi on. Nekega dne, ko se je slučajno sam nahajal pri mizi, je našel na jedilnem listu zapisano neko jed, ki mu je ugajala ter jo je tudi topot naročil. Pečenka mu je izvrstno dišela, dasi si ni bil na jasem, od kakšne živali naj bi to meso bilo. Nad tem si pa ni dalje belil glave, marveč je hotel porabiti ugodno priliko in se zopet enkrat pošteno najesti — naročil je še eno porcijo. Natakaj je rekel, da je pečenka najbrže že pošla; vendar je šel v kuhinjo in se kmalo zmagoslavno vrnil z novim kosom pečenke. Z velikim tekom se je hotel spraviti inženier na svojo jed, ko mu oko obstane na kosti, ki je gledala iz mesa. Nehote je začel ugibati, od katere živali bi pač ta kost bila, a z nobeno se ni strinjala. Tu se mu zasveti grozna misel, katere se je izpočetka hotel si'oma obraniti. Toda kost je govorila glasno in jasno: pred sabo je ime' človeško meso. Poln groze se je dvignil; misel, da je jedel človeško meso, mu je bila neznosna. In vendar je bilo res. V tistih dneh so se namreč na pariški periferiji vedno vršili mahbri spopodi med obleganci in oblegovalci. Ubite vojake so brezvestni tovariši za majhen denar prodali dobičkahželjnim gostilničarjem v mestu, ki so nato svojim gostom za visoke cene stregli s človeškim mesom.

Umestna prošnja. Zveza za varstvo ptic se obrača na vse gozdarje in lovce s prošnjo, da bi v letošnji ostri zimi skrbeli za hrano pticam. Za žolne, senice in enake ptice, ki se hranijo z žuželkami, se na cen in lahek način poskrbi, ako se razne ubite roparske živali dene'o iz kože in meso obesijo na kako drevo v gozdu. To boji onomiti tudi za vsakega izmed nas, da se po svojih močeh zavzame za prezebejoče in stradojoče ptice.

Trpljenje rejenčkov. V Tokaiju na Ogrskem je neka Simegesz izvrševala nekakšno obrt s tem, da je sprejemala v rejno majhne otroke. Kako se je ubojim rejenčcem pri njej godilo, priča ta-le dogodek: Te dni je triletna Marija Mizokai nekemu drugemu rejenčku vzela drobnico kruha. Za to jo je zverine'ra oskrbnica kaznovala na ta način, da ji je zvezala roke in potem otrokove ročice toliko časa tiščala na razbeljeno ploščo na štedilniku, da so popolnoma zgorle. Določica je v strašnih bolečinah umrla. Žensko so zaprli, rejenčke pa oddali drugim družinam.

Telefonska in brzojavna poročila.

PO ZMAGI ČEŠKE OBSTRUKCIJE.

Dunaj. Parlamentarna nemška narodna zveza je imela danes sejo, v kateri je izdala oklic na volilce. V oklicu pravijo, da je ljudska zbornica morala kapitulirati pred nasilstvom nekaterih čeških poslancev in je tako ljudstvu in njegovim zastopnikom odvzeta

možnost urediti državne potrebe. To bo jako otežkočilo češko-nemška pogajanja, ki se bodo v parlamentarnih počitnicah vršila v Pragi. Zahtevajo spremembo poslovnika in bodo potem onemogočili vsako obstrukcijo. Oklic končuje: Proč z nasilstvom in samovoljnostjo vsake manjšine.

Praga. Glasilo socialnih demokratov »Pravo Lidu« obstrukcijo ostro obsaja. Glasilo agrarcev »Venkov« pravi, da ima obstrukcija za cilj odstranitev absolutizma n. Češkem in sedanega ministrstva. Glasilo radikalcev »Česko Slovo« slavi odgojenje državnega zbora kot zmago češke obstrukcije in pravi, da se ne sme odnehati toliko časa, da se opusti Čehom sovražni režim.

CESAR ODLIKOVAL GRŠKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA.

Dunaj. Cesar je grškega ministrskega predsednika odlikoval z velikim križem Leopoldovega reda. Tudi ministr. spremstvo je odlikovano z redovi.

SV. OČE BOLAN.

Rim. Zdravje sv. očeta se je zopet poslabšalo.

IZ BOLGARIJE.

Sofia. Agrarci so sklenili, ako se ne ugoti njihovi želji po koalicijski vladi, skupno z ostalimi opozicionelnimi strankami napravijo volilni blok.

ANTIDINASTIČNI IZGREDI V BULGARIJI.

Belgrad. Republikanski dijaki so izdali manifest proti carju. V več krajih je prišlo do krvavih spopadov med republikanci in monarhisti.

INŽENIRJI IN GEOMETRI ZA SRBLJO.

Belgrad. V novoosvojenih krajih Srbije se v kratkem začne popis obdelane zemlje in se bo v to svrhu ustanovilo večje število komisij. Za to delo bo treba 200 geometrov. Naloga teh geometrov bo: na podlagi komisijskih rešitev v generalštabno karto zarisavati meje občinskih in vaskih posesti; izdelati pregledno škico — kroki — vaskih posestev z zarisanimi polji v razmerju 1 : 250.000; izdelati škico — kroki — vsakega zemljišča posebej v razmerju 1 : 2500 do 1 : 5000, v katero se zariže vse parcele; vsaka parcela bo numerirana in njena površina določena; končno vse podatke o lastnini, površini, kulturi zemljišča itd. vpisati v posebne predpisane formulare. Pravico za prijavo imajo inženirji, geometri in tehniki srbske, hrvaške in slovenske narodnosti, ki imajo kvalifikacijo za inženirja ali geometra. Plača znaša: za kvalificane inženirje in geometre, ki imajo najmanj triletno geometrsko prakso, 500 frankov mesečno in za one, ki imajo najmanj enoletno prakso pa 400 frankov mesečno; 20 kontrolorjev, ki se izbere izmed prijavljenih kandidatov, dobi razen plače še vsak po 200 frankov mesečne doklade. Kdor pokaže v svojem delu posebno sposobnost, hitrost in točnost, bo vrhu plače dobil po dovršenem delu še osebno nagrado od 100 do 300 frankov. Potni stroški se povrnejo vsakemu od Belgrada do določenega mesta, kjer bo delal, in po dovršenih delih do Belgrada. Plača in doklade se izplačujejo za mesec dni naprej in se nič ne odtrga za davek. Delo bo trajalo najmanj 5 mesecev. Ko bo to delo končano, se začne merjenje zemljišč v starih mejah Srbije. Kdor izmed kandidatov se pri prvem delu izkaže sposobnega, se angažira za daljši čas. Prijavi je treba priložiti: spričevala o dovršenih študijah in praksi, krstni list ozir. izkaz, da še ni prekoračil 45. leto starosti, spričevalo, da je zdrav in sposoben za vztrajno delo na prostem in natančen naslov. Prijave je treba vložiti najkasneje do 28. februarja t. l. na naslov: Ministrstvo Pravde za Agrarno Komisijo, Belgrad. Sprejeti kandidati morajo biti v Belgradu 31. marca t. l., od katerega dne jim teče plača. Priporočila inženirskih in geometrijskih organizacij in profesorjev geodezije se bodo pri sprejemanju posebno upoštevala. Kdor se za stvar zanima, se za nadaljne podrobnosti lahko obrne na Slov. društvo v Belgradu, ki bo šlo svojim rojakom vsekakor na roko; vsakemu pa je za vsakršna pojasnila brezplačno na razpolago tudi vaš belgrajski poročevalec.

DEMENTI.

Belgrad. Vest o mobilizaciji je popolnoma neosnovana. Vpoklicujejo se le pejamezni rezervisti, ki imajo v Novi Srbiji vršiti obmejno službo, dokler se ne izvežbajo rekruti.

SRBSKO GOSPODARSTVO.

Belgrad. V Srbiji računajo na velik tujski promet v bližnji bodočnosti. O tem priča zlasti okolnost, da v 30 srbskih mestih grade nad 50 hotelov. Kjer še ni železnic, se še tekom letošnjega leta upelje avtomobilni poštni promet. V inozemstvo gredo velika naročila za avtomobile — Avstro-ogrsko seveda ne dobi ničesar. Srbi nameravajo tudi sami zgraditi avtomobilno tovarno. Sploh vlada zelo skrbi, da se v deželi ne naseli preveč tuje industrije, ki bi bila nevarna za obstoj male obrti. Tako je nedavno odrekla koncesijo za parno vedležago in izvoz lesa je omejen na posamezne slučaje. Krepko pa se podpirajo domača industrijska podjetja in kjer so dani naravni pogoji se bodo zgradile tovarne za cement in karbid in električne centrale.

SRBIJA IN BULGARIJA.

Belgrad. Semkaj je došel iz Sofije novi vrski poslanik na bulgarskem dvoru Savinski. Govori se, da hoče posredovati med Srbijo in Bulgarijo v spornih vprašanjih.

BOJI V MEHIKI.

London. V bojih pri Conception del Cro v provinci Zacatecas je bilo ustreljanih 4400 vladnih vojakov. Vstaši trde, da znašajo njih izgube samo 7 mrtvih in 70 ranjencev.

NESREČA NA MORJU.

London. V bližini Hockislanda je zadela parnik »Monroe« v parnik »Nantucket«.

Ali ste že odposlal položnico „Slovenski Straži“?

V času kritičnih let menjanja je naravna Franc Jožef-ova grenčica najboljšo sredstvo, osobito kadar se gre zato, zavrčati pritisk krvi proti živčevju, pljučam, srcu ali pa odstranjevati zastajanje v spodnjega telesa organih na gotov, pri tem lagoden način. — Profesor Scanzoni pl. Lichtenfels piše: »Franc Jožef-ovo grenčico sem na kraljevi vseučiliski ženski kliniki v Würzburgu v mnogoterih slučajih preizkusil kot brez izjeme hitro, zanesljivo in brez bolečin odvajajoče sredstvo.« — V lekarnah, drožerijah in prodajalnah rudniških voda morate ta zdravilni vreclec zahtevati s polnim imenom. Kot takozvana »nadomestila« priporočana sredstva zavrnite odločno! Ravnateljstvo razpošiljalnice Franc Jožef-ovih zdravilnih vreccev v Budimpešti. —4—

Razširjena po vsem svetu, rpi narodih vseh jezikov in dežel je že 23 let Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Millioni rodbin pije Kathreinerjevo kot vsakdanjo pijačo za zajtrk in malico.

Kaj bi li moglo bolje pričati za dobro kakovost, fin okus in cenost tega najboljšega kavi-nega nadomestka in dodatka?

cket. »Monroe« se je v dveh urah potopil. Večino potnikov so rešili, a 40 do 50 jih je utonilo. Tudi »Nantucket« je zelo poškodovan.

POVODNJI V BRAZILJI.

London. V provinci Bahija je povodenj ponjavila več mest. Pogrešajo do dva tisoč oseb.

VELIK POŠTNI ROP.

Rcs'ov ob Donu, 31. jan. Med vožnjo pošte s kolodvora na poštni urad je bil ukraden znesek 100 000 rubljev. Aretirali so poštnega nastavljenca, ki je spremljal pošto.

Idealen izdelek ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slavno znana **Scottova emulzija ribjega olja**

V njej se nahajajoče najfineše ribje olje se na Scottov način razstavi v drobne kapljice in tako priredi tudi za najslabši organizem lahko prebavljivo, da se vsaki posamezni del te bogate redilne snovi popolnoma prebavi. Ako se še pomisli, da je Scottova emulzija slasina kot smetana, potem je lahko razumljivo, da zavzija rado ta preparat staro in mlado. 10 Ali biti mora pricina Scottova emulzija. Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v v znamki na Scott & Borne, G. m. b. H. Du naj VII. in se aktivuje na ta casopis, se mu pošlje za posk. 1 stek. pot. lekarne.

Dober zajutrek

le z raso žitno kavo. Zaručujemo jo v platnenih vrečah 5 kg za K 4.— V svrhu prav posebnega shranjevanja jo razpošiljamo pri prvi naročbi vsakomur vpije pocinkani pločevinasti skatiji (imitacija star. srebra natančno potu vtisnjen sliki) v skupni teži 5 kg za K 4:50. Poštno plačamo sami. V teh skatijah ohrani kava mesec svoj izboren okus. 316 Oldřich Vitáček, Praga-Karlín št. 204, oddelek 19.

Ovratnike za prečastito duhovščino

priporoča **Josipina Padkrajšek** Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2

— Naročila po pošti se izvrše točno. —

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

najboljša di'etična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih tatarih, obilnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno **podpiralno sredstvo**

pri karlovovarijskem in drugih kopenskih zdravljnih in kot **poznejšo zdravilo** po kopeljih 24 38 in trajno porabo. I (VI).

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varth

Prospekti zastoni in traško.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specialnih prodajalnicah in trgovinah z jastvinami in vinom.

Založbe pri Mihel Kastner-u, Peter Lassniku in Andrej Šabonu, Ljubljana. 11

Zobna krema

KALODONT Usna voda

Letna produkcija čes 2000 Lokomobil.

HEINRICH LANZ MANNHEIM

Naslov za brzojavke LANZFILIALE DUNAJ. Pisarna: DUNAJ VIII. Laudongasse 9. Telefon 1861 b.

Vročeparne-Lokomobile z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“

Jednostavna postrežba. zmožnost do 1000 PS. Največji priborrek.

Obisk inženirja in ponudbe brezplačno.

Kurzne cene

dne 2. januarja 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	88	60
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan—jul.)	83	40
4 2/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	87	60
4 2/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	87	85
4% avstr. zlata renta, davik. prosta . . .	103	25
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	84	25
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	84	05
4% ogr. renta v zlatu	101	10
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910.	83	50
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913.	90	65
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deže. no posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dež. melior. pos. iz l. 1911.	94	50
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	83	50
4% obveznice Rudolf. železnice	86	40
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolenj. železnice	—	—
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1655	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	450	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	690	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	353	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	278	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	285	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	244	50
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	26	90
Ljubljanske srečke po 20 gld.	61	50
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	51	50
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld.	31	50
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir.	45	—
Josziv-srečke iz l. 1888.	15	—
Turške srečke	227	75
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888.	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	636	50
Avstro-ogrška banka	2035	—
Anglo-avstrijska banka	346	—
Dunajsko bančno društvo	529	50
Jadranska banka	424	—
Ljubljanska kreditna banka	402	—
Union banka	608	25
Zivnostenska banka	281	50
Avstrijski Lloyd	621	—
Državna železnica	715	—
Južna železnica	102	75
Alpine	814	40
Skoda	760	50
Valute.		
20 frankov	19	07
20 mark	23	48
Sterling	24	—
Rubelj	252	50

Vsa tozadevna po'asnila se dobe tudi v podružnici c. kr. priv. avs. r. kredit. zavoda v Ljubljani.

NAŠIM DRUŠTVOM IN PRIJATELJEM ODRA

priporočamo:

ZBIRKO LJUDSKIH IGER.

Ta zbirka obsega najbolj poljudne ljudske igre z moškimi, ženskimi in mešanimi vlogami, ki so že nešteto-krat napolnile odre naših izobraževalnih društev in so pri diletantih kakor tudi pri ljudstvu splošno in najbolj priljubljene. V naslednjem navedemo nekatere, ki so dosegle posebne uspehe, kot: »Junaške Blejke«, »Dekla božja«, »Pijavka«, »Krmčar pri zvitem rogu«, »Sv. Neža«, »Marijin otrok«, »Neža z Bleda« itd. Zbirka obsega obilo žaloiger in burk za vse prilike, ki so lahko uprizorljive.

F in ž g a r, Naša krl. Igrokaz v štirih dejanjih, 1 K 40 vin., vez. 2 K 50 vin.

To je priznana klasična in najboljša slovenska igra, ki je izšla izpod peresa našega znanega pisatelja umetnika. Kjer bo šla ta krasna igra čez oder, povsod bo budila narodno zavest ter dvigala blagočutnost občinstva.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

Več vajencev

se sprejme pri tvrdki L. M. Ecker, kleparnica, Dunajska cesta. 335

Likarice

pridne in zanesljive, dobe tako udobno, trajno delo v tovarni perila

332 EDMUND KOTZBEK v Kranju.

Ceno stanovanje

s 4 sobami in pritliklinami se odda s 1. februarjem t. l. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 331.

A. Hauptmann^a nasledniki A. ZANKL sinovi

Ljubljana.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev

priporoča:

Oljnate barve

Suhe barve

Emajlne barve

Fasadne barve

M ijin trg št. 1.

priporoča:

vsa vrste: firnežev, čopičev, lakov

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Vsako slovensko županstvo bodi naročeno na „Slovenca“!

Št. 152.

Razpis.

342

Za zgradbo

vojašnice

z vsemi pritliklinami za en bataljon trdujavskega topničarstva v Vipavi.

na okroglo en milijon kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe naj se zaradi nujnosti predlože

do 10. februarja 1914 do 11. ure dopoldne

podpisanemu županstvu.

Ponudniki morajo biti avstrijski državljani in bodo imeli prednost oni, ki se izjavijo, da vsa dela tudi sami financirajo.

Ponudbi mora biti dodati izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Občina si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnike ne glede na višino ponudbene cene.

Načrti, proračun, splošni in posebni pogoji, veljavni za c. kr. vojaški stavbni oddelek, ki so obvezni za občino kakor tudi za stavbeuega podjetnika, so na ogled vsaki dan v občinski pisarni v Vipavi.

Županstvo občine Vipava,

dne 29. januarja 1914.

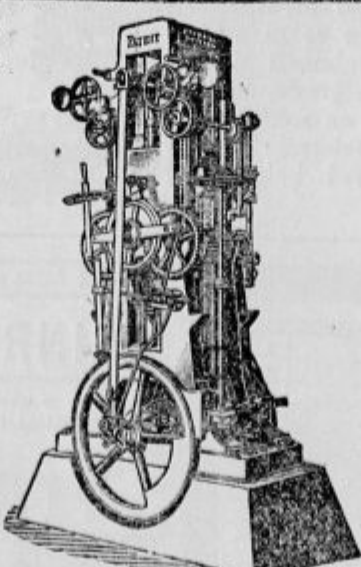
B. M. Perhavec,
župan.

Polno-jarmeniki za žage in stroji za obdelovanje lesa vseh vrst, posebno patentovani brzo-jarmenik, jarmenik-cepilnik, venecijan. jarmenik, enostavni in dvojni.

Stroji za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, tesarje itd.

Vsakovrstni stroji za izdelovanje pohištva iz upognjenega lesa.

Stroji za lupljenje lesa. Stroji za izdelovanje lesne volne.

Wodne turbine največ porabnih stopinj.

Precizijski regulatorji. Patent priglašen.

Stroji za izdelovanje cement. sošuv. Moderne transmisije.

Prevzema popolno opremo tovarn za celokupno lesno industrijo.

Najboljša priporočila mnogo velikih in manjših obratov v tu- in inozemlju.

Tačasno v delu: **turbinska naprava za proo kranj. dež. elektrarno. 2 turbine po 1600 konj. sil.**

Tovarna za stroje G. TONNIES, Ljubljana, R.

Dunajska cesta št. 25. — Ustanovljeno 1847.

Dva ali več

320

koparjev

in več
gozdnih delavcev

ki bi prevzeli celo delo, t. j. drva napraviti in oglje skuhati, dobi trajno delo za več let. Ponudbe na Josipa Hatner v Skofji I oki.

Službe iščo

KUHARICA

vajena vsakega dela in ki je že 15 let služila v ž pnišču na velikem gospodarstvu. Službe si želi na bolj majhno gospodarstvo v župnišču. Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod št. 338.

Učenka

katera ima veselje do trgovine, z dobrimi sprejemi se sprejme takoj v modno trgovino v Ljubljani. Ponudbe (oferte) naj se pošljejo pod šifro »Marijiva 5000«, Ljubljana pošto ležeče. 334

Absolvent trgovaške šole

se sprejme. — Ponudbe naj se pošljajo na upravo „Slovenca“ pod št. 341.

V najem prevzamem dobro idočo trgovino z mešanim blagom

ako je mogoče tudi z gostilno tik farne cerkve na Dolenjskem. Dopise s priloženo znamko za odgovor na upravništvo „Slovenca“ pod št. 273.

POSESTVO v Laškem

z okolu 8 oralov zemljišča: njive in travniki, vse bogato zasajeno s sadnim drevjem, hišo in gospodarskim poslopjem v lepi solčni legi, z električno lučjo in vodovodom (dobra pitna voda) se proda za 28.000 K, od tega ostane lahko polovica vknjižena s 4 in 5%. Več pove Oton Wittthaim v Laškem, Štaj.

ODDA SE

kovačnica s stanovanjem

obstoječe iz 3 sob in kuhinje takoj ali po dogovoru. Vsa pojasnila daje

Ivan Zupančič, Ljubljana, Ahacljeva c. 15.

V najem se odda

mala trgovina z mešanim blagom

tik glavne farne cerkve v prometnem kraju na Gorenjskem. Dopise s priloženo znamko za odgovor na upravo tega lista pod št. 272.

Namesto K 12'—

Samo K 5'—

15.000 parov čevljev na zadržo, podobnih sliki, isto iz dobrega usnja z močno podkovo, podptati, ki so bili namenjeni za pošiljatev na Balkan, pa so mi vsled vojne izostali. To zalogo moram v kratkem razprodati, zato jih razprodajam globoko pod ceno, par po samo K 5'—. Imam čevlje za moške in ženske v vsaki velikosti. —

Razpošilja po povzetju: 328
Razpošiljalnica »PERFEKT«, Dunaj VII.
Neust. g. g. 137 46.